

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Географічний факультет
Кафедра геодезії та картографії

На правах рукопису
УДК 332.64

**ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ЗАПАСУ ОБ'ЄДНАНОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ**

Галузь знань 19 – “Архітектура та будівництво”

Спеціальність 193 – “Геодезія та землеустрій”

Освітня програма – “Землеустрій та кадастр”

Випускна кваліфікаційна робота магістра
студента другого курсу ОР “Магістр”

Руденко Владислава Федоровича

Науковий керівник

кандидат технічних наук, доцент

Міхно Олексій Григорович

Допущено до захисту:

Протокол засідання кафедри № ____ від “ ____ ” _____ 2024 року

Завідувач кафедри

проф. Даценко Л.М.

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ЗАПАСУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	6
1.1. Поняття інвентаризації земель та її роль у землеустрої.....	6
1.2. Огляд етапів становлення та розвитку інвентаризації земель в Україні.....	8
1.3. Аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації земель	15
1.4. Аналіз концепцій, підходів та основних принципів інвентаризації земель.....	19
1.5. Висновки про особливості інвентаризації земель на рівні об'єднаних територіальних громад.....	31
РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	36
2.1. Методи збору та обробки даних.....	36
2.2. Опис використаних методів, їх переваг та недоліків.....	39
2.3. Впровадження сучасних технологій у процес інвентаризації.....	43
2.4. Аналіз впливу технологічних інновацій на ефективність інвентаризації.....	46
2.5. Висновки про ефективність використаних методів та їх можливі модифікації.....	49
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ЗАПАСУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ (НА ПРИКЛАДІ ОТГ КАЛУСЬКОГО РАЙОНУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	52
3.1. Оцінка ефективності інвентаризації в ОТГ Калуського району.....	52
3.2. Проведення аналізу результатів інвентаризації в ОТГ та виявлення проблем та можливостей.....	52

3.3. Розробка та впровадження рекомендацій.....	54
3.4. Особливості інвентаризації земель під час військових дій в Україні.....	56
3.5. Загальні висновки щодо стану інвентаризації в ОТГ Калуського району та практичні рекомендації для поліпшення ситуації.....	57
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	66

ВСТУП

Сучасна економічна та соціальна ситуація в Україні вимагає ефективного управління земельними ресурсами для стабільного розвитку територій. Земельні питання стають ключовими в контексті реформування та децентралізації влади, зокрема в системі об'єднаних територіальних громад. Інвентаризація земель, яка є складовою частиною земельного кадастру, вирішує завдання точного обліку та ефективного використання земельних ресурсів. Отже, тема "Особливості інвентаризації земель запасу об'єднаної територіальної громади" має велике значення для розвитку громад та вимагає наукового дослідження.

Актуальність кваліфікаційної роботи визначається необхідністю удосконалення інструментів управління та ефективного використання земельних ресурсів в умовах об'єднаних територіальних громад. Інвентаризація земель є важливим етапом у формуванні та реалізації земельної політики, адже точні дані про земельні площі та їх призначення є основою для прийняття ефективних управлінських рішень на місцевому рівні.

Об'єктом дослідження є землі територій об'єднаної територіальної громади.

Предметом дослідження є процес інвентаризації земель об'єднаної територіальної громади.

Метою дипломної роботи є аналіз інвентаризаційних процесів земель об'єднаних територіальних громад, визначення їх особливостей та недоліків, а також розробка рекомендацій для підвищення ефективності цього процесу. З цією метою поставлені наступні **завдання**:

- Проаналізувати історичні аспекти та етапи розвитку інвентаризації земель в Україні для з'ясування основних впливових факторів та змін у цій сфері протягом часу.
- Вивчити міжнародний досвід інвентаризації земель для виявлення можливих підходів та інновацій, які можуть бути адаптовані в українських умовах.

- Визначити вплив законодавства на проведення інвентаризації земель та аналіз його ролі у формуванні інституційної бази для ефективного впровадження інвентаризаційних процесів.
- Визначити методологічні підходи до проведення інвентаризації земель, провести аналіз їхнього застосування та визначити найбільш ефективні у контексті об'єднаної територіальної громади (ОТГ).
- Оцінити ефективності існуючих процесів інвентаризації в ОТГ Калуського району. Визначити рівень точності, адаптивності до місцевих умов та визначити позитивні та негативні аспекти інвентаризаційної практики.
- Розробити конкретні рекомендації щодо покращення інвентаризаційних процесів в зазначеній територіальній громаді. Представлення практичних інструментів для оптимізації процесу та підвищення його результативності.
- Вивчити технологічні інновації у сфері інвентаризації земель та їх можливого впливу на підвищення ефективності процесу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ЗАПАСУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

1.1. Поняття інвентаризації земель та її роль у землеустрої.

Поняття інвентаризації земель визначається як систематичний збір та оновлення інформації про земельні ділянки з метою створення точного та актуального реєстру, який включає в себе основні параметри, такі як межі, площа, призначення та інші характеристики. Інвентаризація є необхідним етапом землеустрою, оскільки забезпечує надійну базу для визначення прав власності, користування та обміну землею. Важливо розуміти роль інвентаризації у землеустрої. Інвентаризаційні дані надають можливість точного визначення меж земельних ділянок, їхнього використання та стану. Це стає основою для вирішення питань щодо власності, розподілу земель, планування розвитку територій та забезпечення сталого природокористування. Результати інвентаризації є ключовим джерелом даних для здійснення земельного моніторингу та ухвалення рішень в галузі земельних відносин [1].

У цьому розділі буде проведено детальний аналіз поняття інвентаризації земель, визначено основні кроки та етапи цього процесу, а також розкрито важливість інвентаризації у контексті землеустрою та управління земельними ресурсами. Роль інвентаризації в землеустрої найкраще розуміється через кілька ключових аспектів. Забезпечення легальності та визначення прав на землю: Інвентаризація створює чітку картину власності на земельні ділянки та інші права, пов'язані з землею. Це сприяє узгодженості правових відносин та усуває невизначеності стосовно власності. Планування та регулювання земельного використання: Інформація, отримана в результаті інвентаризації, дозволяє ефективно планувати та регулювати використання земельних ресурсів. Це особливо важливо у контексті сталого розвитку та забезпечення збалансованого використання різних земельних функцій. Забезпечення ефективного земельного управління.

Інвентаризація є основою для створення ефективних систем земельного управління. Вона надає інформацію для прийняття обґрунтованих рішень щодо розподілу земель, планування інфраструктури та розвитку населених пунктів.

Оптимізація земельних відносин та розв'язання конфліктів. Чітка та достовірна інформація про стан земельних відносин, яку надає інвентаризація, допомагає уникнути конфліктів щодо власності та використання землі. Це сприяє покращенню соціально-економічної стабільності в регіоні. Використання сучасних технологій та геоінформаційних систем. Інвентаризація активно впроваджує сучасні технології, такі як геоінформаційні системи (ГІС). Це дозволяє отримати точні та актуальні дані, які є ключовими для успішної інвентаризації та земельного управління. Стимулювання економічного розвитку. Правильно проведена інвентаризація надає підґрунтя для інвестицій та розвитку економіки через ефективне використання земельних ресурсів та створення сприятливого середовища для підприємництва [2].

Систематизація інформації та використання кадастрових даних. Інвентаризація земель допомагає систематизувати велику кількість інформації про земельні ділянки та створює основу для формування кадастрових даних. Ці дані є ключовим ресурсом для подальшого земельного управління та розвитку.

Забезпечення екологічної сталості. Проведення інвентаризації земель враховує природоохоронні аспекти та дозволяє розробляти стратегії екологічно сталого використання земель. Це особливо важливо у контексті збереження біорізноманіття та природних ресурсів.

Управління земельними ризиками та врегулювання конфліктів. Інвентаризація дозволяє заздалегідь визначити земельні ризики, пов'язані з використанням та власністю, та приймати заходи для їхнього управління. Також, вона може виступати інструментом для врегулювання конфліктів у земельних відносинах.

Підтримка стратегічного планування регіонального розвитку. Дані інвентаризації земель можуть бути використані для розробки стратегій регіонального розвитку. Розуміння структури та характеристик земель дозволяє

ефективно впроваджувати заходи для покращення інфраструктури, житлового будівництва, та розвитку господарської діяльності.

Посилення транспарентності та відкритості влади. Інформація, отримана в результаті інвентаризації, повинна бути доступною громадськості. Це сприяє відкритості влади, створює можливість для громадського контролю та забезпечує легітимність процесу управління земельними ресурсами.

Профілактика корупції. Точні та публічно доступні дані, отримані в результаті інвентаризації, допомагають уникнути можливостей для корупційних схем у земельних відносинах, забезпечуючи прозорість та відкритість процесів [4].

Зазначені аспекти підкреслюють важливість інвентаризації земель як ключового інструменту для раціонального та сталого використання земельних ресурсів. Цей процес не лише створює базу даних, але й визначає стратегії та політики управління земельними ресурсами для досягнення економічної, екологічної та соціальної сталості.

1.2 Огляд етапів становлення та розвитку інвентаризації земель в Україні.

Історія інвентаризації в Україні має свої власні особливості, пов'язані з історичними, економічними та соціокультурними трансформаціями країни. Розвиток інвентаризації в Україні можна розділити на кілька етапів. Період до 20 століття в історії інвентаризації в Україні обумовлений розвитком економічних та соціальних структур на території різних держав та культурних спільнот, які існували в регіоні. Ось декілька ключових аспектів цього періоду [5].

1. За часів Київської Русі, яка існувала приблизно з 9-го по 13-те століття, концепція інвентаризації земель виглядала інакше, ніж сучасні методи, але облік та управління земельними ресурсами були також дуже важливими.

У ранньому середньовіччі Київська Русь використовувала феодальну систему, де земля була розділена на певні володіння, надані князями своїм васалам. Одним із

методів обліку земель був запис у "літописах" або документах, які фіксували події того часу, включаючи земельні питання. Землеробство та скотарство були основними галузями господарської діяльності на території Київської Русі. Організації обліку включали в себе ведення реєстрів земель, фіксацію оброблених площ, визначення податків та облік врожаю. Упродовж століть облік земель відбувався за допомогою "поширених" карт, що визначали межі володінь та їх складові. Ці карти виглядали як прості малюнки, але вони вказували на кордони, річки та інші ознаки для визначення меж. Важливою частиною інвентаризації земель був облік податків, які були сплачувані власниками земель князю. Податки могли бути встановлені в золотій, срібній чи іншій формі і представляли собою певний обсяг врожаю чи інших господарських ресурсів. Земельні володіння включали не лише землі для обробки, але і сільськогосподарські об'єкти, такі як млини, печі, сільські дороги тощо. Вони також підлягали обліку та інвентаризації. Крім обліку сільськогосподарських земель, важливою була інвентаризація лісів та водойм, оскільки вони забезпечували деревину, рибу та інші ресурси. У цей період історії облік земель проводився за допомогою примітивних засобів та відзначався переважно оральною передачею інформації та зберіганням документів, таких як літописи. Ці документи стали важливим елементом відтворення історичних земельних відносин на території Київської Русі [6].

2. Галицько-Волинське князівство існувало в середньовіччі на території Західної України та частково східної Польщі в 12-14 століттях. Інвентаризація земель у цьому періоді мала свої власні особливості, які відзначалися територіальними, соціально-економічними та культурними особливостями того часу. Галицько-Волинське князівство включало в себе різноманітні земельні володіння, які визначались соціальним статусом та приналежністю до різних сослов'їв. Земельна інвентаризація включала в себе облік великих приватних та княжих володінь. Земельна інвентаризація у Галичині та Волині враховувала господарську діяльність, зокрема обробку земель, розміщення худоби, наявність сільськогосподарських об'єктів (млини, печі тощо) та їх стан. Важливою частиною

інвентаризації був облік податків, які землевласники мали сплачувати князю. Основні податки визначалися на основі площі землі та виду використання. Церковні володіння також підлягали інвентаризації. Облік церковних земель включав в себе інформацію про землі, що призначалися для утримання церковних будівель, монастирів та підтримки духівників. Інвентаризація не обмежувалася лише обліком сільськогосподарських земель. Ліси та водойми також підлягали обліку через їхню важливість для економіки та побуту. Земельна інвентаризація може включати в себе судовий контроль, оскільки вирішення спорів та конфліктів за кордонами володінь було важливою частиною управління територією. Земельна інвентаризація використовувала засоби ведення обліку, такі як документація, реєстраційні книги, розписи та інші писемні джерела. Такі матеріали, як літописи та літописні записи, також можуть містити інформацію про земельні володіння. Загалом, інвентаризація земель у Галицько-Волинському князівстві була важливим елементом управління територією та господарським розвитком регіону.

3. Часи Монгольського нашествя та вплив Татаро-Монгольського ігумену (з 13-го по 15-те століття) в Україні відзначалися значними змінами в економіці, адміністративній системі та способах управління. Інвентаризація земель у цей період мала свої особливості, зумовлені владарюванням Золотої Орди. Вплив Татаро-Монгольського ігумену був суттєвим у проведенні інвентаризації земель. Ігумен виконував роль представника хана та керував адміністративною та економічною діяльністю в межах Татаро-Монгольського владарювання. Система обліку земель і податків була важливою частиною ігуменської діяльності. Облік ведений для визначення об'ємів податків, які селяни та феодали повинні були сплачувати владарю та його представникам. Владарювання Татарсько-Монгольського ігумену призвело до інтеграції татарських практик у систему обліку. Це включало в себе використання татарської мови та традиційних методів адміністрування. Управління територією було централізованим, з ігуменом на чолі. Ігумен контролював проведення інвентаризації та забезпечував збір податків від різних територій. Монгольські методи ведення обліку можуть бути спостережені в

документах того часу. Вони мали свої особливості та спрощені форми порівняно з європейськими або слов'янськими системами. Під тиском Татарсько-Монгольського владарювання можливо було виникнення колективного землекористування, де селяни могли використовувати общинні землі, але підлягали платі за це. Татаро-Монгольське владарювання вплинуло на організацію місцевих установ та сільськогосподарських громад. Інвентаризація проводилася за участю представників центральної влади, але також враховувала місцеві традиції та потреби. У цей період історії України інвентаризація земель була складною, і вона відбувалася в умовах владарювання Татаро-Монгольського ігумену, що призводило до специфічних адміністративних та економічних практик.

4. Етап церковної інвентаризації. Церковна інвентаризація — це систематичний облік і класифікація майна та церковних цінностей, що здійснюється церковними організаціями. Цей процес був важливою частиною управління церковними володіннями та майном протягом історії. У різних етапах історії України церковні організації мали значні земельні та матеріальні володіння. Це включало в себе церковні будівлі, монастирі, фонди на утримання духівників, об'єкти мистецтва та релігійні реліквії. Церковні організації вели бухгалтерський облік свого майна, включаючи витрати на утримання храмів, життя священиків, надання благодійних послуг і підтримку вірян. Були ведені облікові книги та документація, щоб забезпечити точність та прозорість фінансових операцій. Церковні інституції також ведуть інвентаризацію святинь, ікон, релігійних артефактів і реліквій. Це може включати в себе детальний облік кожного цінного предмета та їхнє зберігання. Землі, що належали церковним організаціям, також підлягали інвентаризації. Облік земельних володінь був важливим для правильного використання та обслуговування цих територій. Церковна інвентаризація також враховувала збереження культурних цінностей, таких як стародавні ікони, церковні рукописи, мистецькі твори і релігійні раритети. Протягом історії інвентаризація церковного майна була регульована церковними канонами, а також владарськими

указами та законами. Зміни в політиці та релігійному керівництві могли впливати на процес інвентаризації.

Церковна інвентаризація слугувала не тільки фінансовій прозорості церковних організацій, а й забезпечувала збереження та правильне використання культурних і релігійних цінностей. В сучасний період із розвитком технологій церкви можуть використовувати інформаційні системи для полегшення інвентаризаційних процесів. Період до середини XIX століття характеризувався відсутністю централізованої системи інвентаризації земель. Землевласники, зокрема шляхта та церква, здійснювали власну інвентаризацію своїх земель, вести реєстри та визначати власницькі права. З середини XIX століття в Україні почалася період централізованої інвентаризації, пов'язаний із створенням кадастрових служб та уніфікацією підходів до земельних відносин. Одним із важливих кроків було утворення особливих кадастрових комісій для реєстрації земельних власностей[7].

Загалом, період до 20 століття в Україні відзначався різноманітністю практик інвентаризації, залежно від конкретного історичного та культурного контексту. Системи обліку та інвентаризації стали важливою складовою господарського управління, використовуючи доступні технології і традиції свого часу.

У 20 столітті інвентаризація земель в Україні була обумовлена соціально-економічними та політичними змінами, які відбувалися в країні. На початку 20 століття в Україні відзначалася залишкова феодальна система, особливо на заході та південному заході країни. Земельні володіння були розділені між поміщиками, іншими феодалами та селянами. У 1861 році, під впливом реформ Погодження в Росії, була проведена Земельна реформа в Російській імперії, до якої належала і територія сучасної України. Реформа знімала кріпосництво та передбачала перерозподіл земель між кріпаками та поміщиками. У другій половині 19 століття та на початку 20 століття розвивалися земельні об'єднання та господарські товариства, спрямовані на більш раціональне використання земель та впровадження нових сільськогосподарських технологій. Під час Української Народної Республіки (1917-

1921) та періоду Директорії (1918-1920) було введено кілька аграрних реформ, спрямованих на зміну власності на землю та створення адекватної системи обліку. У 1930-ті роки на території України пройшли масштабні колективізація та індустріалізація, які суттєво вплинули на власність та управління земельними ресурсами. Голодомор 1932-1933 років призвів до масових змін у власності на землю та призначення облікових стандартів. Після Другої світової війни та під час періоду радянського владарювання, землі колективізовані та націоналізовані. Сільськогосподарські підприємства (колгоспи) вели облік своїх земель, адже вони були під суворим державним контролем [8].

Інвентаризація земель у 20 столітті була складною та залежала від політичних та економічних перетворень в країні. Важливим етапом були реформи, спрямовані на зміцнення прав власності та покращення управління земельними ресурсами. У період радянської влади землі стають державною власністю, а кадастрові питання відділяються від власницьких прав та стають частиною загальнодержавних реєстрів. Проте, централізована система позначалася бюрократизмом та віддаленістю від місцевих потреб.

Після отримання незалежності Україною в 1991 році відбулися значні зміни в системі земельних відносин та їх інвентаризації. Низка реформ та законів були прийняті для ефективного ведення обліку та управління земельними ресурсами. Ось деякі ключові аспекти інвентаризації земель в Україні після 1991 року: У 1992 році був прийнятий Закон України "Про землю", який визначав основні принципи власності та використання земель. Цей закон і його подальші поправки стали основоположними документами для здійснення інвентаризації та управління земельними ресурсами. В Україні був створений Генеральний Кадастр нерухомості, який включав в себе земельні ресурси. Це єдиний централізований реєстр, де проводиться інвентаризація та зберігається інформація про власників, користувачів та інші характеристики земель. У 1990-2000-х роках пройшли процеси приватизації земельних ділянок, в тому числі сільськогосподарських. Землі колгоспів та державні землі були передані в оренду та приватну власність. Цей процес вимагав

інвентаризації та оформлення прав власності. У 2001 році була прийнята Земельна реформа, яка визначала порядок розподілу земель, встановлювала правила використання та визначала обов'язки власників та орендарів. Ця реформа сприяла створенню ринку земель та забезпечила більш ефективне використання земельних ресурсів. З часом із розвитком інформаційних технологій була впроваджена електронна інвентаризація земель. Це передбачає ведення електронних баз даних, доступ до яких можуть мати відповідні державні служби, місцеві органи влади, а також громадяни та бізнес. Місцеві органи влади, зокрема сільські та міські ради, беруть активну участь у веденні обліку та інвентаризації земель на своїй території. Вони здійснюють контроль за використанням та орендою земельних ділянок. Державні служби та органи місцевого самоврядування здійснюють контроль та нагляд за правильністю інвентаризації земель та їх використанням. Це включає в себе перевірку дотримання законодавства, вчасне оновлення баз даних та вирішення спорів [9].

Інвентаризація земель в Україні після отримання незалежності визначалася специфічними політичними та економічними умовами, а також впровадженням сучасних технологій для ефективного управління земельними ресурсами. Сучасні тренди включають в себе використання сучасних технологій, таких як геоінформаційні системи, для забезпечення точності та доступності даних. Також, акцентується на залученні громадськості та покращенні адміністративних процесів для забезпечення ефективності системи інвентаризації в Україні.

Сучасний етап розвитку інвентаризації земель в Україні визначений численними викликами та тенденціями. Цифрові технології, застосування геоінформаційних систем, дистанційного зондування та інших цифрових технологій дозволяє значно поліпшити точність та швидкість інвентаризаційних процесів. Реформа земельного законодавства, зміни у земельному законодавстві, спрямовані на покращення земельних відносин, включають у себе нові підходи до регулювання власності та використання земель. Залучення громадськості, активна участь громадськості у процесі інвентаризації стає дедалі важливішою, забезпечуючи

більшу легітимність та достовірність отриманих даних. Оптимізація адміністративних процесів, зменшення бюрократії та оптимізація адміністративних процесів спрямовані на підвищення ефективності та швидкості інвентаризації.

Розгляд закордонного досвіду, зокрема країн Європейського Союзу та Сполучених Штатів, може надати цінні вказівки для вдосконалення інвентаризаційної системи в Україні. Адаптація передового досвіду та найкращих практик може сприяти впровадженню сучасних стандартів та підвищенню якості земельного управління. Історія та розвиток інвентаризації в Україні визначаються не лише внутрішніми факторами, але й впливом глобальних та регіональних тенденцій. Сучасні підходи та стратегії розвитку інвентаризації мають враховувати не лише внутрішні потреби країни, а й взаємодію з міжнародними стандартами та практиками.

1.3. Аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації земель

Аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації земель в Україні є важливим аспектом, що дозволяє зрозуміти правовий контекст, у якому здійснюється інвентаризація, та виявити переваги, недоліки та можливості для подальшого вдосконалення законодавства.

Нормативна база є основою для проведення інвентаризації земель в Україні. Вона включає в себе законодавство, нормативно-правові акти та інші документи, які регулюють використання та охорону земельних ресурсів. Детальний аналіз нормативної бази є важливим для забезпечення законності, ефективності та прозорості процесу інвентаризації. Розглянемо основні аспекти нормативної бази. Конституція України визначає основні принципи власності на землю, права та обов'язки щодо її використання та охорони, а також роль держави у цьому процесі. Земельний кодекс України встановлює загальні принципи земельного права, порядок володіння, користування та розпорядження земельними ділянками, правила

інвентаризації та реєстрації земельних ділянок, а також відповідальність за їх недотримання [11].

Закони про землеустрій, землю, державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Ці закони визначають правові та організаційні засади землеустрою, встановлюють правила реєстрації прав на землю та обтяжень їхніх, а також визначають процедури та вимоги до інвентаризації та державної реєстрації земельних ділянок Постанови уряду, накази міністерств та інші нормативні акти. Додаткові правила та вимоги щодо проведення інвентаризації, включаючи технічні стандарти, методики та процедури, можуть бути встановлені урядовими постановами, наказами міністерств та іншими нормативними актами. Міжнародне законодавство. Україна також зобов'язана дотримуватися міжнародних договорів та конвенцій у сфері охорони довкілля та земельних ресурсів, що може впливати на земельне законодавство країни. Нормативна база є основою для проведення інвентаризації земель в Україні та визначає правові рамки та процедури, які мають бути дотримані під час цього процесу. Важливо, щоб ця база була чіткою, прозорою та відповідала потребам суспільства та розвитку країни [14].

Узгодженість з іншими законодавчими актами є важливим аспектом у сфері інвентаризації земель в Україні. Це означає, що правила та процедури інвентаризації мають бути відповідними і сумісними з іншими галузевими законами та нормативними актами. Детальний аналіз узгодженості з іншими законодавчими актами допомагає забезпечити консистентність та взаємодію між різними аспектами законодавства. Земельне законодавство та інші сфери права. Інвентаризація земель повинна бути узгоджена з іншими сферами права, такими як будівельне законодавство, екологічне законодавство, податкове законодавство тощо. Наприклад, інформація про призначення земельних ділянок повинна відповідати вимогам будівельного кодексу, а також забезпечувати дотримання екологічних норм та стандартів. Законодавство про землеустрій та землевпорядкування. Правила та процедури інвентаризації мають бути відповідними до вимог законодавства про

землеустрій та землевпорядкування. Це включає визначення меж земельних ділянок, їхній кадастровий облік, а також питання видачі прав на землю та її обтяжень.

Міжнародні стандарти. Узгодженість з іншими законодавчими актами також може включати врахування міжнародних стандартів та нормативів у сфері земельних відносин. Це особливо важливо в контексті європейської інтеграції та виконання міжнародних зобов'язань Гармонізація законодавства. Узгодженість з іншими законодавчими актами може потребувати гармонізації різних нормативів та правил. Це може включати внесення змін у законодавство для забезпечення співвідношення між різними галузями права. Координація діяльності відповідних органів та установ. Для забезпечення узгодженості з іншими законодавчими актами необхідна координація діяльності різних органів та установ, відповідальних за виконання відповідних функцій у сфері земельних відносин. Узгодженість з іншими законодавчими актами є ключовим аспектом у забезпеченні ефективності та легітимності процесу інвентаризації земель в Україні. Вона дозволяє уникнути конфліктів між різними нормативними актами та забезпечує консистентність та взаємодію між різними сферами права [17].

Аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації земель в Україні є важливим етапом для забезпечення ефективності, прозорості та легітимності цього процесу. Зазначений аналіз дозволяє виявити ключові аспекти нормативної бази, її узгодженість з іншими законодавчими актами, а також визначити проблеми та можливості для подальшого вдосконалення законодавства.

Важливою перевагою аналізу є можливість виявлення прогалин та недоліків у законодавстві, що стосується інвентаризації земель, а також виявлення потреб у вдосконаленні правових норм та процедур. З цією метою можуть бути запропоновані різноманітні заходи, спрямовані на вирішення існуючих проблем, вдосконалення процедур та забезпечення відповідності законодавства сучасним вимогам та міжнародним стандартам. Крім того, аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації земель в Україні допомагає забезпечити відповідність законодавства основним принципам правової держави, таким як законність,

прозорість, доступність та захист прав громадян. Загалом, аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації земель в Україні є важливим інструментом для забезпечення ефективного управління земельними ресурсами, розвитку суспільства та створення сприятливих умов для сталого розвитку країни.

Цей аналіз також допомагає у забезпеченні консистентності та взаємодії між різними сферами законодавства. Він дозволяє виявити можливі розбіжності або конфлікти між різними законами та вирішити їх шляхом узгодження правових норм. Крім того, аналіз підґрунтя законодавчих процесів дозволяє виявити можливості для спрощення процедур інвентаризації, адаптації до сучасних технологій та підвищення ефективності державного управління земельними ресурсами.

Важливою складовою аналізу є також звернення уваги на відповідність законодавства міжнародним зобов'язанням та стандартам. У світлі європейської інтеграції України це набуває особливого значення, оскільки країна зобов'язана відповідати міжнародним нормам та стандартам у сфері земельних відносин [20].

Наприклад, важливою міжнародною конвенцією є Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя у справах, які стосуються довкілля (Aarhus Convention). Ця конвенція встановлює зобов'язання забезпечити прозорість та участь громадськості у рішеннях, що стосуються земельних ресурсів та охорони довкілля. Тому, аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації також допомагає забезпечити відповідність законодавства міжнародним зобов'язанням та стандартам.

Узагальнюючи, аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації земель в Україні відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного, прозорого та відповідного міжнародним стандартам управління земельними ресурсами. Він дозволяє виявити потенційні проблеми, забезпечити узгодженість з іншими галузевими законами та міжнародними зобов'язаннями, а також забезпечити відповідність законодавства основним принципам правової держави.

Далі, аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації земель в Україні сприяє розробці пропозицій щодо вдосконалення законодавства. Виявлені недоліки

або прогалини можуть бути основою для подальших законодавчих ініціатив з метою вдосконалення процедур інвентаризації. Це може включати внесення змін до існуючого законодавства, розробку нових нормативних актів або уточнення процедур та вимог.

Крім того, аналіз допомагає визначити оптимальні стратегії впровадження нових підходів та технологій у процес інвентаризації. З урахуванням сучасних тенденцій та інновацій у сфері земельних відносин, такий аналіз може виявити можливості для використання нових інструментів, таких як геоінформаційні системи або блокчейн-технології, для поліпшення якості та ефективності інвентаризації.

Важливою частиною висновку аналізу є також підведення підсумків та формулювання рекомендацій щодо подальших кроків. Це може включати рекомендації щодо змін у законодавстві, удосконалення процедур інвентаризації, впровадження нових технологій або підвищення ефективності адміністративних процедур.

У кінцевому підсумку, аналіз підґрунтя законодавчих процесів інвентаризації земель в Україні є важливим етапом для забезпечення ефективного та ефективного управління земельними ресурсами. Він допомагає ідентифікувати потреби, проблеми та можливості для подальшого вдосконалення законодавства та процедур, що сприяє створенню сприятливого середовища для сталого розвитку країни.

1.4. Аналіз концепцій, підходів та основних принципів інвентаризації земель.

В аналізі концепцій, підходів та принципів інвентаризації земель, визначаємо теоретичний фундамент, на якому ґрунтується процес систематичного збору та оновлення інформації про земельні ресурси. Детальний розгляд цих аспектів дозволяє усвідомити сутність інвентаризації та зрозуміти, як вона впливає на формування точного та надійного реєстру земель. Розглядаючи різні концепції

інвентаризації земель, акцентуємо увагу на двох основних підходах: централізованому та децентралізованому.

Централізований підхід до інвентаризації земель в Україні передбачає централізоване керівництво та координацію процесу збирання, зберігання та обробки інформації про земельні ресурси. Такий підхід базується на створенні спеціалізованих державних органів, які відповідають за проведення інвентаризації на національному рівні, залучаючи при цьому місцеві органи влади та інші зацікавлені сторони. Основні характеристики централізованого підходу до інвентаризації земель в Україні включають: створення спеціалізованих державних органів. Україна має спеціалізовані державні органи, такі як Державна служба земельних ресурсів та Державне підприємство "Держгеокадастр", які відповідають за проведення інвентаризації земельних ресурсів на національному рівні. Централізована координація та контроль. Ці державні органи здійснюють централізовану координацію та контроль за процесом інвентаризації земель, забезпечуючи стандартизацію методології, зберігання та обробку даних [21].

Використання єдиних стандартів та методів. Централізований підхід передбачає використання єдиних стандартів та методів при зборі, обробці та аналізі інформації про земельні ресурси для забезпечення їх порівняльності та однорідності. Залучення місцевих органів влади. Місцеві органи влади також залучаються до процесу інвентаризації земель, проте їх діяльність координується та контролюється національними державними органами. Доступність та прозорість інформації. Централізований підхід сприяє забезпеченню доступності та прозорості інформації про земельні ресурси для громадськості та зацікавлених сторін. Сталість та систематичність. Проведення інвентаризації земельних ресурсів в Україні відбувається систематично та регулярно, що забезпечує актуальність та достовірність отриманих даних. Централізований підхід до інвентаризації земель в Україні має свої переваги, зокрема, забезпечує високу ступінь контролю та координації процесу, однак водночас він може вимагати значних ресурсів та ефективного управління, щоб досягти успіху в реалізації.

Децентралізований підхід до інвентаризації земель в Україні передбачає розподіл відповідальності та повноважень між місцевими органами влади, громадськістю та іншими зацікавленими сторонами. У цьому підході кожен регіон або місцевість мають можливість самостійно організовувати та проводити інвентаризацію своїх земельних ресурсів, враховуючи специфіку місцевих потреб та умов. Основні характеристики децентралізованого підходу до інвентаризації земель в Україні включають: локальна ініціатива. Місцеві органи влади, такі як обласні, районні та сільські ради, мають можливість самостійно ініціювати та організовувати процес інвентаризації земель на своїй території відповідно до потреб та вимог місцевого населення. Гнучкість та адаптованість. Децентралізований підхід дозволяє адаптувати методи та процедури інвентаризації до конкретних умов та потреб кожного регіону чи місцевості, що забезпечує більш ефективне використання земельних ресурсів. Участь громадськості. Децентралізований підхід сприяє залученню громадськості та місцевих громад до процесу інвентаризації земельних ресурсів, що сприяє забезпеченню більшої прозорості та відкритості процесу. Співпраця з іншими зацікавленими сторонами. Децентралізований підхід передбачає співпрацю та партнерство з іншими зацікавленими сторонами, такими як приватні власники, сільськогосподарські підприємства, громадські організації та інші суб'єкти. Місцевий контроль та нагляд. У децентралізованому підході місцеві органи влади беруть на себе більш активну роль у контролі та нагляді за проведенням інвентаризації земель, що сприяє більш ефективному вирішенню проблем та викликів на місцевому рівні. Стимулювання розвитку місцевого господарства. Децентралізований підхід може сприяти розвитку місцевого господарства шляхом стимулювання ініціатив та інновацій в сфері використання земельних ресурсів. Підтримка розвитку місцевого самоврядування:

Децентралізований підхід до інвентаризації земель сприяє підтримці та розвитку місцевого самоврядування. Місцеві органи влади, беручи на себе відповідальність за проведення інвентаризації, здатні активно залучати місцеве населення до процесу прийняття рішень щодо використання земельних ресурсів, що

сприяє підвищенню рівня демократії та участі громадян у місцевому управлінні. Більша адаптованість до місцевих особливостей. Децентралізований підхід дозволяє краще враховувати місцеві особливості та потреби кожного конкретного регіону чи місцевості. Місцеві органи влади можуть розробляти та впроваджувати індивідуалізовані стратегії та методи інвентаризації, що враховують географічні, екологічні, економічні та соціокультурні аспекти кожного регіону. Ефективне використання ресурсів. Місцеві органи влади, маючи більшу пряму відповідальність за проведення інвентаризації, можуть краще оцінювати та розподіляти ресурси для її здійснення. Це дозволяє забезпечити більш ефективне та економічно обґрунтоване використання державних та місцевих фінансових ресурсів. Збільшення відповідальності та прозорості. Децентралізований підхід сприяє збільшенню відповідальності та прозорості в управлінні земельними ресурсами. Місцеві органи влади, беручи на себе більшу відповідальність за проведення інвентаризації, змушені більш уважно стежити за процесом та надавати звітність перед місцевим населенням, що сприяє підвищенню рівня довіри громадян до місцевої влади [22].

Хоча децентралізований підхід має свої переваги, такі як більша гнучкість та адаптованість до місцевих потреб, він також може вимагати більшої координації та співпраці між місцевими та національними владними органами для забезпечення єдності та цілісності інвентаризації на рівні країни. Децентралізований підхід до інвентаризації земель в Україні має великий потенціал для підвищення ефективності та ефективності управління земельними ресурсами на місцевому рівні, але водночас вимагає ефективного управління та координації для досягнення успішних результатів.

Основні принципи інвентаризації земель в Україні визначаються законодавством та міжнародними стандартами і мають на меті забезпечення системності, надійності та прозорості процесу збору, обробки та зберігання інформації про земельні ресурси. Основні принципи включають:

Прозорість та доступність інформації. Забезпечення доступності та прозорості всієї інформації, що стосується земельних ресурсів, для громадськості та

зацікавлених сторін. Цей принцип передбачає, що весь процес інвентаризації земель та звіти про його результати повинні бути відкритими та доступними для перегляду громадськості та зацікавлених сторін. Інформація про методи та процедури, використані під час інвентаризації, повинна бути зрозумілою та доступною для всіх зацікавлених сторін. Рішення та рекомендації, що приймаються на основі результатів інвентаризації, також мають бути обговорені та прозоро представлені. Забезпечення прозорості та доступності інформації передбачає ведення обліку та зберігання всіх даних, пов'язаних з інвентаризацією земель, у відповідності з встановленими стандартами та вимогами. Це може включати створення електронних баз даних, ведення реєстрів, виготовлення картографічних матеріалів та інші методи організації та зберігання інформації. Прозорість інформації в інвентаризації земель є важливими принципами, які сприяють підвищенню довіри громадськості до процесу та забезпечують ефективне використання земельних ресурсів для забезпечення сталого розвитку.

Принцип доступності інформації: Забезпечує легкий доступ до інвентаризаційних даних для зацікавлених сторін, що дозволяє забезпечити прозорість та участь громади. Інформація про земельні ресурси, отримана в результаті інвентаризації, має бути доступною для всіх зацікавлених сторін, включаючи громадські організації, державні органи, приватні особи та інші суб'єкти. Звіти, картографічні матеріали, бази даних та інші результати інвентаризації повинні бути оприлюднені у відкритому доступі, наприклад, на офіційних веб-сайтах державних органів або в спеціальних реєстрах. Інформація має бути представлена у зрозумілій та доступній формі, що дозволяє будь-якій зацікавленій стороні легко зрозуміти та використовувати її.

Принцип системності та послідовності визначає необхідність організації процесу інвентаризації таким чином, щоб він був структурованим, логічним та послідовним. Детально розглянемо цей принцип: [22]

Системність. Цей принцип передбачає врахування всіх аспектів та складових системи земельних відносин під час проведення інвентаризації. Це охоплює всі

категорії земель, типи користування, власників та правовий статус земельних ділянок. Системність також означає врахування взаємозв'язків між різними аспектами земельних відносин та їх вплив на сталість та раціональне використання земельних ресурсів.

Послідовність. Інвентаризація земель повинна проводитися послідовно та систематично з визначенням чітких етапів та процедур. Це означає, що перед проведенням інвентаризації потрібно ретельно спланувати процес, визначити методи та інструменти, необхідні для збору та аналізу даних, і провести інвентаризацію відповідно до цього плану.

Стратегічне планування. Принцип системності та послідовності вимагає розробки стратегічних планів та програм інвентаризації земель на довгострокову перспективу. Ці стратегічні плани повинні враховувати різні фактори, такі як демографічні тенденції, економічний розвиток, екологічні проблеми та інші чинники, які впливають на земельні відносини, та визначати пріоритети та завдання для інвентаризації земель.

Контроль та звітність. Принцип системності та послідовності передбачає здійснення контролю за виконанням планів і програм інвентаризації та систематичне складання звітів про їх виконання. Це дозволяє вчасно виявляти можливі проблеми та недоліки у процесі інвентаризації та вживати заходів для їх виправлення.

Інтегрованість. Принцип системності та послідовності вимагає інтеграції інвентаризації земель з іншими сферами діяльності, такими як аграрна політика, економічний розвиток, охорона навколишнього середовища та інші. Це дозволяє забезпечити комплексний підхід до управління земельними ресурсами та максимально враховувати їх вплив на соціально-економічний розвиток країни.

Принципи системності та послідовності в інвентаризації земель в Україні відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного та цілісного управління земельними ресурсами. Ці принципи визначаються як необхідні умови для

успішного проведення інвентаризації земель та мають на меті забезпечити системну організацію та логічний порядок проведення процесу.

Засоби систематизації та послідовності сприяють уникненню недоліків та помилок, а також забезпечують комплексний підхід до вирішення проблем у сфері земельних відносин. Дотримання цих принципів дозволяє забезпечити об'єктивність, точність та достовірність інформації про земельні ресурси, що є важливим для прийняття обґрунтованих рішень у сфері земельно-містобудівного розвитку, аграрної політики, екологічної безпеки та інших аспектів господарської та соціальної діяльності. Крім того, дотримання принципів системності та послідовності сприяє підвищенню довіри громадськості до проведення інвентаризації та забезпечує відкритий доступ до інформації для всіх зацікавлених сторін. Це важливо для забезпечення ефективного управління земельними ресурсами, збалансованого розвитку територій та забезпечення сталого використання природних ресурсів на користь сучасного та майбутніх поколінь.

Основні етапи інвентаризації земель в Україні включають ряд послідовних дій та процесів, які спрямовані на систематичне збирання, аналіз та обробку інформації про земельні ресурси країни. Нижче детально розглянемо кожен етап:

Підготовчий етап інвентаризації земель в Україні є першим та дуже важливим етапом, на якому визначаються основні цілі, завдання та методологія проведення інвентаризації. Цей етап включає в себе наступні основні процеси: Визначення мети інвентаризації. Визначення основних цілей та завдань інвентаризації земель. Це може включати збір базової інформації про земельні ресурси, оцінку стану та використання земель, визначення можливостей для їх оптимізації та інші аспекти. Розроблення стратегії та плану інвентаризації. Визначення методів, інструментів та підходів, які будуть використовуватися під час інвентаризації. Складання детального плану дій, включаючи часові рамки, розподіл завдань, ресурси, необхідні для проведення інвентаризації, та інші аспекти. Збір необхідних ресурсів. Виділення необхідних людських, фінансових та матеріальних ресурсів для успішного проведення інвентаризації. Формування команди, яка буде займатися проведенням

інвентаризації, а також забезпечення доступу до необхідних технічних засобів та програмного забезпечення. Створення методології. Розроблення чіткої методології проведення інвентаризації земель, включаючи визначення основних понять, класифікацію земельних ділянок, критерії інвентаризації та інші аспекти. Встановлення стандартів та протоколів, які будуть використовуватися під час збору та обробки даних. Планування комунікацій. Розроблення плану комунікацій, який передбачає спілкування з зацікавленими сторонами, включаючи державні органи, громадські організації, приватних власників земель, та інші суб'єкти. Визначення методів та каналів комунікації, що будуть використовуватися під час інвентаризації, а також встановлення механізмів зворотного зв'язку. Підготовка документації: Створення всієї необхідної документації, яка буде використовуватися під час проведення інвентаризації та під час складання звітів та результатів. Це може включати розроблення інструкцій, форм, довідників та іншої документації, яка буде використовуватися командою інвентаризації. Підготовчий етап є важливим етапом у процесі інвентаризації земель в Україні, оскільки від правильного планування та організації на цьому етапі залежить успішність всього проекту інвентаризації.

Територіальне обстеження та технічне обстеження є ключовими етапами в інвентаризації земель в Україні, які передбачають збір детальної інформації про земельні ділянки та їх характеристики. Розглянемо ці два етапи докладніше. Територіальне обстеження. Збір базової інформації: Перший етап територіального обстеження полягає в зборі базових даних про земельні ділянки. Це включає визначення меж ділянок, їх розташування, призначення та інші важливі характеристики. Територіальна ідентифікація. Команда інвентаризації проводить територіальну ідентифікацію земельних ділянок з використанням геодезичних та картографічних методів. Це може включати визначення координат та меж ділянок. Документація результатів: Всі отримані дані та відомості про земельні ділянки фіксуються та документуються для подальшого аналізу та обробки.

Технічне обстеження. Використання технічних засобів: На цьому етапі використовуються різноманітні технічні засоби для отримання додаткової

інформації про земельні ділянки. Це може включати використання аерофотозйомки, супутникового зондування, геодезичних вимірювань тощо. Збір додаткової інформації: Технічне обстеження дозволяє зібрати додаткову інформацію про земельні ділянки, таку як рельєф місцевості, розташування гідрологічних об'єктів, типи ґрунтів тощо. Геодезичні роботи. Застосування геодезичних методів для визначення координат та меж земельних ділянок, а також вивчення їх рельєфу та інших характеристик. Картографування результатів. Отримана інформація відображається на картах та планах для зручності подальшого використання та аналізу. Обидва ці етапи є необхідними для забезпечення повної та об'єктивної інформації про земельні ресурси країни. Територіальне та технічне обстеження дозволяють отримати детальний огляд та аналіз стану та використання земельних ділянок, що є ключовим для ефективного управління цими ресурсами та забезпечення сталого розвитку країни [16].

Територіальне та технічне обстеження інвентаризації земель в Україні є критичними етапами, які забезпечують збір детальної та об'єктивної інформації про земельні ресурси країни. Ці етапи дозволяють виявити характеристики та особливості кожної земельної ділянки, визначити їхнє розташування та географічні координати, оцінити різноманітні аспекти використання земель, такі як типи ґрунтів, рельєф місцевості, наявність гідрологічних об'єктів та інші. Важливим аспектом цих етапів є використання сучасних технічних засобів, таких як аерофотозйомка, супутникове зондування та геодезичні методи, що дозволяє отримати точні та достовірні дані про земельні ресурси. Ці технології забезпечують швидкий та ефективний збір інформації та забезпечують високу точність результатів. Крім того, результати територіального та технічного обстеження піддаються детальному аналізу та обробці для підготовки подальших звітів та рекомендацій. Ці дані є основою для прийняття рішень з управління земельними ресурсами, розробки стратегій розвитку та планування місцевого та регіонального розвитку.

У цілому, територіальне та технічне обстеження інвентаризації земель є невід'ємними етапами у процесі збору та аналізу інформації про земельні ресурси. Вони забезпечують об'єктивні та достовірні дані, які є основою для раціонального використання земель та забезпечення сталого розвитку країни.

Обробка та аналіз даних є одним із ключових етапів інвентаризації земель в Україні, оскільки на цьому етапі зібрана інформація перетворюється у відомості та аналітичні дані, які дозволяють зробити висновки щодо стану та управління земельними ресурсами. Розглянемо детальніше процес обробки та аналізу даних інвентаризації земель:

Обробка даних. Перевірка та очищення даних: Зібрані дані перевіряються на наявність помилок та неоднозначностей. Проводиться їх очищення від неточностей та аномалій. Структурування даних. Дані організовуються у відповідні бази даних або таблиці, враховуючи їх тип, формат та взаємозв'язки.

Аналіз даних. Геоінформаційний аналіз. Застосування методів геоінформаційних систем для аналізу географічних даних про земельні ділянки, включаючи розрахунок площ, визначення розташування та взаємодію з іншими об'єктами. Статистичний аналіз. Використання статистичних методів для оцінки різноманітних показників та параметрів, таких як площа земельних ділянок, їх призначення, типи власності тощо. Оцінка стану та використання земель: Аналіз отриманих даних для визначення стану та характеристик земельних ресурсів, виявлення проблемних аспектів та можливостей для їх оптимізації. Визначення тенденцій та прогнозування: Аналіз даних дозволяє виявити тенденції у використанні земель та зробити прогнози щодо їх майбутнього розвитку. Підготовка звіту та результатів. На основі обробки та аналізу даних складається детальний звіт про результати інвентаризації. Цей звіт може містити візуальні матеріали, таблиці, графіки та інші засоби для ілюстрації отриманих результатів. Звіт також може містити висновки та рекомендації щодо подальшого управління земельними ресурсами, враховуючи знайдені проблеми та можливості. Використання результатів. Отримані результати використовуються для прийняття управлінських

рішень щодо земельних ресурсів, включаючи розробку стратегій використання землі, встановлення правових нормативів та політики земельних відносин, а також планування та розвиток територій.

Обробка та аналіз даних інвентаризації земель є важливим етапом, який дозволяє отримати об'єктивну та комплексну інформацію про земельні ресурси країни та використати її для прийняття раціональних управлінських рішень.

Отже можна зазначити, що обробка та аналіз даних інвентаризації земель в Україні є ключовим етапом, який надає можливість зробити об'єктивні висновки щодо стану та використання земельних ресурсів країни. Цей процес дозволяє не лише зібрати велику кількість інформації про землі, але й проаналізувати її, виявити тенденції, проблеми та можливості.

Важливо підкреслити, що правильно проведена обробка та аналіз даних надає можливість приймати обгрунтовані рішення щодо управління земельними ресурсами, впровадження нових стратегій використання землі, а також розробки політики земельних відносин. Крім того, результати інвентаризації можуть служити основою для розробки законодавства та нормативно-правових актів, що регулюють земельні відносини в країні. Таким чином, обробка та аналіз даних інвентаризації земель в Україні є важливим етапом, який сприяє раціональному використанню земельних ресурсів, забезпеченню сталого розвитку та підвищенню ефективності управління цими ресурсами. [25]

Завершальний етап інвентаризації земель в Україні - це фінальний етап процесу, який включає у себе остаточне оброблення даних, підготовку звіту та результатів, а також використання цієї інформації для прийняття рішень та розвитку подальших стратегій управління земельними ресурсами. Розглянемо цей етап детальніше:

Обробка остаточних даних. На цьому етапі проводиться завершення обробки та аналізу отриманих даних. Будь-які залишкові помилки або неточності виправляються, а потрібна інформація підготовлюється для остаточного

використання. Підготовка звіту. Завершальний етап передбачає складання детального звіту про результати інвентаризації. Цей звіт містить у собі всю зібрану та оброблену інформацію, включаючи візуальні матеріали (карти, графіки), аналітичні висновки та рекомендації. Подальше використання результатів. Отримані результати інвентаризації використовуються для розробки стратегій управління земельними ресурсами, встановлення правових нормативів, планування та розвитку територій, а також прийняття рішень щодо використання та охорони земель. Моніторинг та оновлення. Завершальний етап також може включати розробку системи моніторингу та оновлення інформації про земельні ресурси. Це дозволяє вести постійний контроль за станом земель та вчасно вносити корективи в управлінські рішення. Дисемінація інформації. Отримана інформація та результати інвентаризації можуть бути поширені серед зацікавлених сторін, включаючи державні органи, наукові установи, громадські організації та громадськість загалом. Це сприяє відкритості та прозорості управління земельними ресурсами. Оцінка ефективності. Завершальний етап також може включати оцінку ефективності проведеної інвентаризації, що дозволяє визначити досягнуті цілі та виявити можливість покращення в майбутніх проектах.

Завершальний етап інвентаризації земель є важливим кроком у процесі збору та аналізу інформації про земельні ресурси. Він дозволяє підсумувати отримані результати, використовуючи їх для прийняття управлінських рішень та розробки стратегій розвитку. Завершальний етап інвентаризації земель в Україні відіграє важливу роль у процесі управління земельними ресурсами країни. Він є фінальною стадією, на якій формується об'єктивна та комплексна інформація про стан земель, їх використання та потенціал для розвитку. Отримані результати є основою для прийняття управлінських рішень, впровадження нових стратегій та розвитку ефективної політики земельних відносин. Завершальний етап інвентаризації земель передбачає не лише підготовку звіту та результатів, але й використання цієї інформації для подальшого розвитку та вдосконалення управління земельними ресурсами. Важливо, що отримані результати є доступними та зрозумілими для

широкого загалу, що сприяє відкритості та прозорості управління земельними ресурсами.

Крім того, завершальний етап може включати розробку системи моніторингу, яка дозволяє вести постійний контроль за станом земельних ресурсів та вчасно вносити корективи в управлінські рішення. Оцінка ефективності проведеної інвентаризації також є важливим аспектом, що дозволяє визначити досягнуті цілі та виявити можливості для подальшого вдосконалення.

Отже, завершальний етап інвентаризації земель в Україні є ключовим кроком у забезпеченні сталого та ефективного управління земельними ресурсами країни. Його результати надають засади для розробки стратегій розвитку та прийняття управлінських рішень, спрямованих на забезпечення економічного, екологічного та соціального розвитку країни.

Роль технологій у процесі інвентаризації земель суттєво зросла в останні роки. Використання геоінформаційних систем (ГІС), дистанційного зондування та сучасних засобів збору даних стали необхідністю для забезпечення точності, ефективності та автоматизації процесу. Розглядання різних технологічних підходів та їх впливу на якість інвентаризаційних даних є важливою частиною теоретичного аналізу. Цей аналіз дозволить зрозуміти різноманітність підходів, концепцій та принципів, які можуть бути застосовані в процесі інвентаризації земель. Врахування технологічних інновацій та їхнього впливу на ефективність інвентаризаційних процесів є ключовим для визначення оптимального підходу у конкретному контексті та під час розроблення рекомендацій для практичної частини дослідження.

1.5 Висновки про особливості інвентаризації на рівні об'єднаних територіальних громад.

Вивчаючи особливості інвентаризації на рівні об'єднаних територіальних громад (ОТГ), важливо детально розглянути кілька ключових аспектів, що визначають цей процес на рівні великих адміністративних територій. ОТГ зазвичай

охоплюють різні функціональні зони, такі як сільські, міські, промислові та інші. Це створює розмаїття землекористування та призводить до необхідності враховувати специфіку кожної зони під час інвентаризації. Розробка універсальної методології, яка дозволяє адаптуватися до різних умов, є важливою для забезпечення повноти та точності інвентаризаційних даних. ОТГ часто мають широкий спектр зацікавлених сторін, включаючи місцевих мешканців, підприємства, органи місцевого самоврядування та інші. Залучення цих сторін до процесу інвентаризації може сприяти не лише збільшенню легітимності та точності отриманих даних, але й забезпечити широкий обсяг інформації для вдосконалення земельного управління.

Застосування ГІС на рівні ОТГ може спростити збір, обробку та аналіз геодезичних та кадастрових даних. Вони можуть допомагати в створенні інтерактивних карт, визначенні ефективних геопросторових рішень та покращенні доступності даних для різних зацікавлених сторін. У зв'язку з об'єднанням територій у ОТГ важливо впроваджувати електронні системи збору та обробки даних. Це полегшить координацію між населеними пунктами, забезпечить однаковий стандарт та зменшить ризик помилок на етапі введення інформації. Детальний аналіз цих особливостей інвентаризації на рівні ОТГ є необхідним для розроблення ефективних та адаптованих до місцевих умов стратегій проведення інвентаризації та визначення оптимальних інструментів для забезпечення точності та повноти інвентаризаційних даних. Інвентаризація на рівні об'єднаних територіальних громад (ОТГ) в Україні включає в себе широкий спектр об'єктів, які потребують інвентаризації та обліку. Це охоплює різноманітні майнові активи, такі як земельні ділянки, нерухомість, об'єкти соціальної та комунальної інфраструктури. Кожен з цих об'єктів має велике значення для розвитку територій та забезпечення комфортних умов для мешканців громади. Широкий спектр об'єктів інвентаризації вимагає комплексного та систематичного підходу до проведення інвентаризаційних робіт. Необхідно враховувати особливості кожного типу майна, розробляти методи інвентаризації, які враховують їхню специфіку та забезпечують точність та об'єктивність даних.

Забезпечення ефективної інвентаризації різноманітних майнових активів є важливим елементом управління майновими ресурсами громади. Відповідне визначення, облік та контроль за цими об'єктами дозволяє громадам ефективно використовувати свої ресурси, планувати розвиток територій та забезпечувати належний рівень комфорту та благополуччя для мешканців. Тому важливою складовою інвентаризаційного процесу на рівні ОТГ є уважне врахування всіх об'єктів, що підлягають інвентаризації, та розробка ефективних методів їхнього обліку та контролю.

Активна участь громади у процесі інвентаризації на рівні об'єднаних територіальних громад (ОТГ) в Україні відіграє важливу роль у забезпеченні успішності та ефективності цього процесу. Залучення громадських об'єднань, активістів та звичайних жителів до проведення інвентаризації має ряд переваг та позитивних наслідків. В першу чергу, активна участь громади дозволяє забезпечити більшу прозорість та відкритість у проведенні інвентаризації. Громадські об'єднання та активісти можуть контролювати процес збору та аналізу даних, що дозволяє підвищити довіру до результатів інвентаризації та запобігти можливим порушенням.

Крім того, активна участь громади сприяє підвищенню обізнаності та свідомості мешканців громади щодо їхніх майнових активів та їх використання. Це стимулює більший інтерес та відповідальність громадян у відношенні до розвитку та збереження майнових ресурсів громади. Залучення громади також дозволяє забезпечити більшу відповідність результатів інвентаризації потребам та інтересам мешканців громади. Громадські об'єднання та активісти можуть виступати у ролі посередників між мешканцями та органами влади, сприяючи вирішенню конфліктних ситуацій та врахуванню думки кожного члена громади. Таким чином, активна участь громади у процесі інвентаризації в ОТГ є важливим чинником успіху та ефективності цього процесу. Вона сприяє підвищенню прозорості, обізнаності та відповідальності мешканців громади, а також забезпечує більшу відповідність результатів інвентаризації потребам та інтересам мешканців.

Теоретичні аспекти інвентаризації земель на рівні об'єднаних територіальних громад (ОТГ) в Україні відображають комплексний підхід до управління майновими ресурсами та розвитку територій. Інвентаризація на рівні ОТГ передбачає проведення систематичних заходів з обліку та оцінки майнових активів громади з метою ефективного їхнього використання та розвитку.

Важливими елементами теоретичних аспектів інвентаризації на рівні ОТГ є широкий спектр об'єктів, що підлягають інвентаризації, активна участь громадськості у процесі, співпраця з місцевими органами влади, використання сучасних інформаційних технологій та управління земельними ресурсами.

Процес інвентаризації на рівні ОТГ має значний потенціал для забезпечення сталого розвитку територій, ефективного управління майновими активами та підвищення якості життя мешканців громади. Його успішне проведення вимагає врахування особливостей кожної громади, активної участі всіх зацікавлених сторін та відповідності нормативно-правовим вимогам.

Отже, теоретичні аспекти інвентаризації земель на рівні ОТГ в Україні визначаються комплексним підходом до управління майновими ресурсами та сприяють досягненню сталого розвитку територій та покращенню якості життя мешканців.

Такий комплексний підхід передбачає систематичний огляд та оцінку майнових активів громади з урахуванням їхньої різноманітності та специфіки. Інвентаризація на рівні ОТГ також сприяє створенню бази даних, яка є основою для прийняття обґрунтованих рішень у сфері земельних відносин, місцевого розвитку та інфраструктурних проектів. Однією з ключових переваг інвентаризації на рівні ОТГ є її спроможність врахувати місцеві потреби та особливості. Відповідно до цього, інвентаризація може бути адаптована до конкретних умов кожної громади, що забезпечує більш точні та релевантні результати. Такий підхід також стимулює розвиток місцевого самоврядування та громадянського суспільства, оскільки він сприяє залученню громадян до процесів управління та прийняття рішень на місцевому рівні.

Отже, теоретичні аспекти інвентаризації на рівні ОТГ ускладнюються множинністю факторів та особливостей, але забезпечують ефективне управління майновими ресурсами та сприяють сталому розвитку місцевих територій в Україні.

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1 Методи збору та обробки даних

Методи збору та обробки даних інвентаризації земель в Україні можуть бути досить різноманітні, оскільки вони повинні враховувати різні аспекти та особливості земельних ділянок. Ось кілька основних методів, які використовуються. Терестричні обстеження. Цей метод передбачає проведення прямих спостережень та огляду земельних ділянок на місці. Експерти проводять детальний огляд земель, визначають їхні межі, фізичні та геологічні характеристики, оцінюють стан ґрунтів та рослинності. Результатом цього може бути створення топографічних планів, карт земельних ресурсів, зведення терестричних даних для аналізу. Терестричні обстеження, як метод збору та обробки даних інвентаризації земель в Україні, є важливим інструментом для отримання об'єктивної та достовірної інформації про земельні ресурси на місцевому рівні. Цей підхід дозволяє отримати детальну картину земельних ділянок, їх характеристик, придатності для різних видів використання та потенціалу для розвитку.

Важливість терестричних обстежень полягає у їхній здатності надавати об'єктивні дані, які є фундаментом для прийняття рішень щодо управління та розвитку земельних ресурсів. Ці дані допомагають встановити стан екологічної безпеки, визначити ризики ерозії, визначити потреби у водних ресурсах та інші аспекти, які впливають на сталість та ефективність використання землі. Терестричні обстеження є необхідним етапом для розробки стратегій управління та розвитку земельних ресурсів об'єднаних територіальних громад. Вони дозволяють глибоко проаналізувати особливості кожної ділянки та врахувати їх у розробці планів розвитку територій. Отже, терестричні обстеження є важливим інструментом для сталого управління земельними ресурсами та раціонального використання

земельних територій в Україні. Вони допомагають забезпечити екологічну безпеку, ефективне використання ресурсів та сталі розвиток громад.

Дистанційне зондування. Застосування сучасних технологій дистанційного зондування, таких як супутникові знімки та аерофотозйомка, дозволяє отримувати широкомасштабну та деталізовану інформацію про земельні ресурси. Це включає в себе визначення типів ґрунтів, водних ресурсів, ландшафтних особливостей тощо. Ці дані можуть бути використані для створення цифрових карт та геоінформаційних систем (ГІС). Дистанційне зондування, як метод інвентаризації земель, є потужним інструментом для збору інформації про земельні ресурси безпосередньо з використанням супутникових та аерокосмічних засобів. Цей підхід дозволяє отримати широкий обсяг даних про стан земель, їхні особливості та характеристики з великою простотою та швидкістю.

Важливість дистанційного зондування полягає у його можливості надавати великі обсяги даних з широкого спектру параметрів земельних ресурсів, включаючи типи вегетації, вологість ґрунту, висоту рослин, геоморфологічні особливості території та інші. Ці дані можуть бути використані для аналізу та прогнозування змін в земельному покриві, виявлення зон ризику ерозії, визначення придатності земель для різних видів використання та багато іншого.

Дистанційне зондування є ефективним інструментом для інвентаризації земель, оскільки воно дозволяє отримувати дані швидко, ефективно та з високою точністю на великих територіях. Відповідно, цей підхід допомагає забезпечити об'єктивну та достовірну інформацію, яка є основою для прийняття рішень щодо управління та розвитку земельних ресурсів громади. Отже, дистанційне зондування є важливим інструментом для інвентаризації земель об'єднаних територіальних громад в Україні, оскільки воно дозволяє отримати широкий обсяг об'єктивних.

Геоінформаційні системи (ГІС). Використання ГІС дозволяє зібрати, організувати та аналізувати геопросторові дані про земельні ресурси. Це включає в себе створення цифрових карт, виконання аналізу просторової взаємодії між об'єктами, моделювання процесів зміни використання земель, а також інтеграцію з

іншими даними, такими як демографічні та економічні дані. Геоінформаційні системи (ГІС) в сучасному світі відіграють ключову роль у процесі інвентаризації земель та їхнього управління. Вони надають можливість об'єднати географічні дані з різних джерел, включаючи дані, отримані з дистанційного зондування, результати терестричних обстежень та інші джерела, у єдину інформаційну систему. Важливість ГІС полягає у їхній здатності забезпечити комплексний аналіз земельних ресурсів, враховуючи різноманітні аспекти, такі як географічне положення, рельєф, ґрунтові властивості, використання землі та інші. Це дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо раціонального використання та управління земельними ресурсами. ГІС також надають можливість візуалізації географічних даних у вигляді карт та графіків, що спрощує їхнє сприйняття та розуміння для різних зацікавлених сторін. Крім того, вони дозволяють проводити просторовий аналіз даних, виявляти зв'язки та закономірності між різними параметрами земельних ресурсів. [19].

У результаті використання ГІС можна отримати детальну та об'єктивну інформацію про земельні ресурси, яка є необхідною для розробки стратегій управління, прийняття рішень щодо розвитку територій та вирішення різних земельних конфліктів. Отже, ГІС є невід'ємною складовою сучасної системи інвентаризації земель та їхнього управління, яка дозволяє забезпечити комплексний аналіз, ефективне використання та сталий розвиток земельних ресурсів.

Експертні оцінки. Залучення кваліфікованих експертів, таких як геодезисти, геологи, агрономи та екологи, може допомогти в оцінці стану та потенціалу земельних ресурсів. Експертні оцінки можуть використовуватися для визначення рівня родючості ґрунтів, можливості використання для сільськогосподарських цілей, оцінки екологічного стану тощо. Анкетування та опитування. Проведення анкетування та опитування власників земельних ділянок та мешканців громади може надати додаткову інформацію про використання земель, їхні характеристики та проблеми, які вони можуть зустрічати.

2.2. Опис використаних методів, їх переваг та недоліків.

Для інвентаризації земель в Україні використовуються різноманітні методи, які мають свої переваги та недоліки. Якщо розглядати Терестричні обстеження, дайни метод ма свої переваги і недоліки:

Переваги:

Детальність і точність. Терестричні обстеження дозволяють отримати детальну інформацію про стан земельних ділянок, їхні фізичні та екологічні характеристики.

Можливість виявлення природних ресурсів. Цей метод дозволяє виявити природні ресурси, такі як водні джерела, ліси, ґрунти тощо, що можуть бути корисними для подальшого використання та планування.

Простота і доступність. Терестричні обстеження можуть бути проведені за допомогою звичайних інструментів, що робить їх доступними для широкого кола дослідників та спеціалістів.

Недоліки:

Фінансові та часові витрати. Проведення терестричних обстежень може бути дорогим і часомістким процесом, особливо у великих масштабах або на територіях з складним рельєфом.

Обмеженість областей. У деяких випадках доступ до певних територій може бути обмеженим через різноманітні природні або технічні обмеження, що ускладнює проведення обстежень.

Підвищена суб'єктивність. Результати терестричних обстежень можуть бути підвладні суб'єктивному оцінюванню, особливо якщо вони проводяться без врахування стандартизованих методів або без великої кількості незалежних спостерігачів.

Якщо розглядати Дистанційне зондування, дайни метод має свої переваги і недоліки:

Переваги:

Великий охоплення території. Дистанційне зондування дозволяє отримати дані про великі території за короткий проміжок часу, що робить його ефективним для моніторингу земельних ресурсів великого масштабу.

Можливість отримання даних у реальному часі. Деякі методи дистанційного зондування, такі як супутникове зондування, надають можливість отримувати дані в реальному часі, що дозволяє оперативно реагувати на зміни в стані земельних ресурсів.

Об'єктивність та повторюваність даних. Зображення, отримані з дистанційного зондування, можуть бути об'єктивними та повторюваними, що дозволяє проводити порівняльний аналіз стану земельних ресурсів у різні періоди часу.

Недоліки:

Обмежена роздільна здатність. Деякі методи дистанційного зондування мають обмежену роздільну здатність, що може ускладнювати виявлення деталей та проведення детального аналізу.

Залежність від погодних умов. Дистанційне зондування може бути обмеженим погодними умовами, такими як хмари або атмосферні опади, що може призвести до затримок у отриманні даних або зниження їх якості.

Потреба у спеціалізованому обладнанні та програмному забезпеченні. Для проведення дистанційного зондування необхідне спеціалізоване обладнання та програмне забезпечення, що може бути дорогим та вимагати спеціалізованої кваліфікації для його використання.

Необхідність інтерпретації даних. Отримані зображення потребують інтерпретації та обробки для отримання корисної інформації, що може бути складним завданням для неспеціалізованих користувачів.

Якщо розглядати Геоінформаційні системи (ГІС):, дайни метод має свої переваги і недоліки:

Переваги:

Інтеграція різних типів даних. ГІС дозволяють об'єднувати географічні дані з різних джерел, включаючи картографічні, статистичні, топографічні та інші, для комплексного аналізу.

Візуалізація та аналіз даних. ГІС надають можливість візуалізувати географічні дані у вигляді карт і графіків, що полегшує їх сприйняття та аналіз.

Просторовий аналіз. ГІС дозволяють проводити різноманітні аналізи в просторовому контексті, виявляти зв'язки та закономірності між різними параметрами земельних ресурсів.

Підтримка прийняття рішень. ГІС можуть використовуватися для прийняття рішень щодо раціонального використання та управління земельними ресурсами, оскільки надають об'єктивні дані для аналізу та планування.

Недоліки:

Вимоги до обладнання та програмного забезпечення. ГІС потребують спеціалізованого обладнання та програмного забезпечення, що може бути дорогим і потребує певного рівня кваліфікації для використання.

Необхідність великої кількості даних. Для ефективного функціонування ГІС потрібна велика кількість вхідних даних, що може бути складним завданням для збору та обробки.

Системні обмеження. Деякі ГІС можуть мати обмеження щодо розміру оброблюваних даних або складності аналізу, що може ускладнювати роботу з великими обсягами інформації.

Потреба у навчанні та підтримці персоналу. Використання ГІС вимагає кваліфікованого персоналу, який здатний ефективно працювати з цими системами та розуміти їхні можливості та обмеження.

Якщо розглядати Експертні оцінки:, дайни метод має свої переваги і недоліки:

Переваги:

Суб'єктивна експертна оцінка. Експертні оцінки дозволяють враховувати унікальні характеристики та особливості кожної земельної ділянки, які можуть бути важливими для прийняття рішень.

Повний спектр аналізу. Експерти можуть враховувати різні аспекти землекористування, такі як стан ґрунту, розташування, екологічні чинники та інші, що дозволяє отримати комплексну оцінку.

Флексибільність. Експертні оцінки можуть бути адаптовані до конкретних потреб та умов, що робить їх ефективними для різноманітних завдань.

Недоліки:

Суб'єктивність. Експертні оцінки можуть бути суб'єктивними і залежати від досвіду, знань та особистих уподобань експерта.

Обмежена об'єктивність. У деяких випадках експертні оцінки можуть бути обмежені об'єктивністю та непередбачуваністю факторів, які впливають на прийняття рішень.

Вимоги до кваліфікації. Проведення експертних оцінок вимагає високого рівня кваліфікації та досвіду, що може бути обмеженим в доступності та дорогостоящим у використанні.

Часові та фінансові витрати. Проведення експертних оцінок може бути часомістким та вимагати значних фінансових витрат на найм кваліфікованих фахівців.

У результаті опису використаних методів інвентаризації земель в Україні, можна зробити висновок про різноманітність підходів та їхню важливість для ефективного управління та розвитку земельних ресурсів. Кожен метод має свої переваги і недоліки, які необхідно враховувати при виборі та застосуванні. Терестричні обстеження, хоча й забезпечують детальну інформацію про стан земельних ділянок, мають обмежений охоплення та підвищену суб'єктивність. Дистанційне зондування дозволяє отримувати дані у великому масштабі та в реальному часі, але може бути обмеженим роздільною здатністю та залежністю від

погодних умов. Геоінформаційні системи (ГІС) відкривають широкі можливості для інтеграції та аналізу різних типів географічних даних, але вимагають значних затрат на обладнання та кваліфікацію персоналу. Експертні оцінки, хоча й можуть враховувати унікальні характеристики земельних ділянок, можуть бути суб'єктивними та обмеженими об'єктивністю. [26]

Враховуючи ці фактори, важливо вибирати та комбінувати методи збору та обробки даних таким чином, щоб максимально використовувати їхні переваги та уникати недоліків. Оці методи можуть стати потужним інструментом для прийняття об'єктивних рішень щодо управління земельними ресурсами та планування їхнього розвитку. Враховуючи різноманіття методів та їхній внесок у процес інвентаризації земель в Україні, можна зробити висновок, що кожен з них є важливим елементом у формуванні повного та об'єктивного образу земельних ресурсів країни. Комбінування різних методів дозволяє компенсувати недоліки кожного з них та отримати максимально повну та достовірну інформацію для подальшого управління земельними ресурсами. При виборі методології інвентаризації земель важливо враховувати конкретні цілі, обсяги ресурсів, доступність даних та фінансові можливості. Застосування сучасних технологій та методів обробки інформації дозволяє підвищити ефективність та об'єктивність процесу інвентаризації. Особлива увага повинна бути приділена питанням стандартизації та уніфікації методів збору та обробки даних, а також підготовці та підтримці кваліфікованого персоналу. Тільки такий підхід дозволить забезпечити найвищу якість та достовірність результатів інвентаризації земель, які будуть використовуватися для прийняття рішень щодо земельних ресурсів країни.

2.3. Впровадження сучасних технологій у процес інвентаризації

Впровадження сучасних технологій у процес інвентаризації земель є важливим етапом у підвищенні ефективності, точності та об'єктивності збору та обробки інформації. Геоінформаційні системи (ГІС) відіграють ключову роль у

сучасних методиках інвентаризації земель. Вони дозволяють інтегрувати різні види географічних даних, такі як аерознімків знімки, картографічні дані, дані з дистанційного зондування тощо, для створення цілісної бази даних. ГІС також надають зручні інструменти для візуалізації, аналізу та моделювання географічних даних, що дозволяє здійснювати широкий спектр досліджень і приймати обґрунтовані рішення.

Україна активно використовує сучасні технології Геоінформаційних систем (ГІС) у процесі інвентаризації земельних ресурсів. Створення баз даних. За допомогою ГІС формується централізована база даних, що містить інформацію про земельні ділянки, їх власників, використання та інші атрибутивні дані. Це створює можливість зберігання та управління великим обсягом геопросторової інформації в одній системі. Збір та оновлення даних. ГІС дозволяють здійснювати збір геоданих за допомогою різних джерел, таких як супутникові знімки, аерофотознімки, GPS-дані та терестричні обстеження. Оновлення даних може здійснюватися в режимі реального часу. Аналіз та моделювання. ГІС надають засоби для проведення аналізу різних аспектів земельних ресурсів, таких як класифікація земель, оцінка їх потенціалу, моделювання змін використання та інші. Це дозволяє здійснювати комплексний аналіз та приймати обґрунтовані рішення щодо управління земельними ресурсами. Візуалізація результатів. ГІС дозволяють візуалізувати результати аналізу та моделювання у вигляді карт, зображень та графіків. Це допомагає зрозуміти географічну розподіленість різних параметрів земельних ресурсів та сприяє прийняттю обґрунтованих рішень. Підтримка рішень. ГІС надають інструменти для прийняття рішень щодо управління та розвитку земельних ресурсів. Вони допомагають оцінювати ризики, планувати розвиток територій та розробляти стратегії управління земельними ресурсами.[27]

Впровадження сучасних технологій у процес інвентаризації земель, зокрема Геоінформаційних систем (ГІС), є кроком вперед у забезпеченні ефективного та об'єктивного управління земельними ресурсами в Україні. Дані, зібрані та оброблені за допомогою ГІС, дозволяють здійснювати комплексний аналіз стану та динаміки

земельних ресурсів, що є важливим для прийняття обґрунтованих рішень щодо їхнього управління та збереження.

Використання ГІС дозволяє значно полегшити процес збору, аналізу та візуалізації географічних даних про земельні ресурси. Ці технології сприяють підвищенню точності та об'єктивності інвентаризації, а також забезпечують швидкий доступ до актуальної інформації для управлінських рішень.

Застосування ГІС у процесі інвентаризації земель в Україні є необхідним кроком у напрямку модернізації та вдосконалення земельного управління. Враховуючи потужний потенціал цих технологій, вони можуть стати ефективним інструментом для розвитку сільськогосподарського сектору, охорони довкілля та сталого використання земельних ресурсів. Крім того, впровадження сучасних технологій у процес інвентаризації земель через Геоінформаційні системи (ГІС) сприяє підвищенню прозорості та доступності інформації. Це дозволяє зацікавленим сторонам, таким як власники землі, громадські організації та владні структури, отримувати зручний доступ до актуальних даних про земельні ресурси.

Крім того, впровадження ГІС зменшує час та витрати, пов'язані з процесом інвентаризації, завдяки автоматизації багатьох процесів, таких як збір даних, аналіз та обробка інформації. Це дозволяє ефективніше використовувати ресурси та прискорює процес прийняття рішень.

Загалом, використання ГІС у процесі інвентаризації земель в Україні має великий потенціал для покращення якості управління земельними ресурсами, збільшення прозорості та ефективності державного управління та сприяє створенню стійкого та сталого розвитку сільських територій.

Додатково, впровадження ГІС у процес інвентаризації земель в Україні сприяє поліпшенню співпраці та обміну даними між різними державними органами, науковими установами, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами. Це сприяє створенню єдиного інформаційного простору щодо земельних ресурсів, що є важливим для узгодженого управління цими ресурсами та вирішення різноманітних проблем. Крім того, використання ГІС може допомогти у виявленні

та моніторингу змін використання земель, що важливо для оцінки впливу людської діяльності на навколишнє середовище та розробки ефективних стратегій збереження природних ресурсів.

У результаті, впровадження ГІС у процес інвентаризації земель в Україні є ключовим кроком у напрямку модернізації та цифровізації управління земельними ресурсами. Це сприяє забезпеченню сталого розвитку сільських територій, покращенню якості життя населення та збереженню природних екосистем для майбутніх поколінь.

2.4. Аналіз впливу технологічних інновацій на ефективність інвентаризації

Аналіз впливу технологічних інновацій на ефективність інвентаризації земель в Україні включає в себе оцінку того, як нові технології та інноваційні підходи впливають на процес збору, обробки, аналізу та використання даних про земельні ресурси. Для цього потрібно розглянути кілька ключових аспектів. Підвищення точності та об'єктивності даних. Впровадження новітніх технологій, таких як Геоінформаційні системи (ГІС), супутникові знімки та дистанційне зондування, дозволяє отримувати більш точну та об'єктивну інформацію про земельні ресурси. Це допомагає уникнути помилок та спотворень у процесі інвентаризації. Підвищення швидкості та ефективності процесу. Використання автоматизованих систем збору даних, обробки та аналізу спрощує та прискорює процес інвентаризації. Це дозволяє здійснювати інвентаризацію швидше та ефективніше, зменшуючи витрати часу та ресурсів. Підвищення доступності та прозорості інформації. Впровадження новітніх технологій робить інформацію про земельні ресурси більш доступною та зрозумілою для різних зацікавлених сторін. Це сприяє підвищенню прозорості та відкритості управління земельними ресурсами та підвищенню рівня довіри громадськості до процесу інвентаризації. Забезпечення сталого використання ресурсів: Новітні технології дозволяють більш ефективно

використовувати земельні ресурси, сприяючи сталому розвитку та збереженню природних екосистем. Аналіз впливу технологічних інновацій допомагає виявити потенційні можливості для оптимізації використання землі та розвитку бізнесу на основі земельних ресурсів. Отже, аналіз впливу технологічних інновацій на ефективність інвентаризації земель в Україні показує, що впровадження новітніх технологій сприяє поліпшенню якості та ефективності процесу інвентаризації, сприяючи більш сталому та раціональному використанню земельних ресурсів. [28]

Впровадження технологічних інновацій у процес інвентаризації земель в Україні виявляє значний вплив на ефективність цього процесу. Аналіз цього впливу демонструє, що сучасні технології дозволяють покращити точність, об'єктивність та доступність даних, що є критичними факторами для успішної інвентаризації земельних ресурсів.

Впровадження Геоінформаційних систем (ГІС), супутникового зондування та інших технологій забезпечує можливість отримання точних геопросторових даних про земельні ділянки, їхню межі та використання. Це дозволяє уникнути помилок та спотворень, що можуть виникати при ручному зборі інформації. Крім того, застосування сучасних методів обробки даних, таких як машинне навчання та штучний інтелект, сприяє автоматизації процесу аналізу та інтерпретації отриманих даних, що зменшує час та зусилля, необхідні для проведення інвентаризації.

Загальний висновок полягає в тому, що впровадження технологічних інновацій у процес інвентаризації земель в Україні виявляє значний потенціал для поліпшення ефективності та якості цього процесу. Використання сучасних технологій дозволяє забезпечити точність та об'єктивність даних, що є критичним для прийняття управлінських рішень та забезпечення сталого використання земельних ресурсів.

Додатково, впровадження технологічних інновацій в інвентаризацію земель в Україні сприяє покращенню транспарентності та доступності інформації про земельні ресурси. Завдяки сучасним технологіям, дані стають більш доступними та зрозумілими для різних зацікавлених сторін, що сприяє підвищенню прозорості

управління земельними ресурсами та підвищенню рівня довіри громадськості до процесу інвентаризації.

Крім того, впровадження технологічних інновацій забезпечує можливість здійснювати моніторинг та прогнозування змін у використанні земельних ресурсів. Це важливо для розробки стратегій управління земельними ресурсами, планування розвитку територій та забезпечення сталого розвитку. Отже, впровадження технологічних інновацій в інвентаризацію земель в Україні є ключовим чинником для покращення якості та ефективності управління земельними ресурсами. Використання сучасних технологій дозволяє забезпечити точність, об'єктивність та доступність даних, що необхідно для раціонального використання земель та забезпечення сталого розвитку національної економіки.

Додатковими перевагами впровадження технологічних інновацій у процес інвентаризації земель в Україні є збільшення ефективності робочих процесів та зменшення витрат часу та ресурсів. Завдяки автоматизації та оптимізації процесів збору, обробки та аналізу даних, можливо значно скоротити час, необхідний для проведення інвентаризації, а також знизити витрати на оплату праці та інші ресурси. Це дозволяє ефективніше використовувати людські та матеріальні ресурси, що в свою чергу сприяє підвищенню продуктивності та конкурентоспроможності управлінських процесів.

Крім того, впровадження технологічних інновацій у інвентаризацію земель відкриває нові можливості для використання даних у різних сферах діяльності. Завдяки цьому, отримана інформація може використовуватися для розробки стратегій розвитку територій, планування міського розвитку, визначення місць для розташування нових об'єктів інфраструктури та багато іншого. Це сприяє комплексному підходу до управління територіальними ресурсами та сприяє раціональному використанню землі.

Таким чином, впровадження технологічних інновацій у процес інвентаризації земель в Україні є ключовим чинником для покращення якості та ефективності управління земельними ресурсами. Використання сучасних технологій дозволяє

забезпечити точність, об'єктивність та доступність даних, що необхідно для раціонального використання земель та забезпечення сталого розвитку національної економіки.

2.5. Висновки про ефективність використаних методів та їх можливі модифікації

Використані методи інвентаризації земель виявилися досить ефективними у контексті забезпечення точності, об'єктивності та доступності даних. Застосування сучасних технологій, таких як Геоінформаційні системи (ГІС), дистанційне зондування та експертні оцінки, дозволило покращити якість та швидкість збору, обробки та аналізу інформації про земельні ресурси.

Методи терестричних обстежень, дистанційного зондування та експертних оцінок дозволяють здійснювати збір даних на різних етапах інвентаризації та надають можливість отримати детальну інформацію про різноманітні аспекти земельних ресурсів. Використання ГІС сприяє інтеграції та аналізу геопросторової інформації, що робить процес інвентаризації більш комплексним та об'єктивним. Проте, є деякі можливості для модифікації використаних методів. Наприклад, розвиток технологій штучного інтелекту може вдосконалити процеси аналізу та інтерпретації даних, забезпечуючи більш точні та об'єктивні результати. Крім того, збільшення доступності супутникових знімків та розвиток методів обробки геоданих може покращити якість та швидкість отримання інформації про земельні ресурси. У цілому, використані методи є ефективними, але їхні модифікації та вдосконалення можуть сприяти подальшому покращенню якості та ефективності процесу інвентаризації земель в Україні.[29]

Для подальшого підвищення ефективності методів інвентаризації земель в Україні можна розглянути кілька напрямків модифікації. Вдосконалення алгоритмів обробки даних. Подальший розвиток методів штучного інтелекту та машинного навчання може допомогти автоматизувати процеси аналізу та інтерпретації

геоданих, забезпечуючи більш точні та об'єктивні результати. Розширення джерел даних. Залучення нових джерел даних, таких як супутникові знімки високої роздільної здатності, дрони та сучасні сенсори, може доповнити існуючі методи збору інформації та забезпечити більш повну та точну картину земельних ресурсів. Стандартизація та інтеграція даних. Важливо розробити єдині стандарти обробки та аналізу даних для забезпечення їхньої сумісності та інтеграції. Це дозволить уникнути проблеми з неоднорідністю та несумісністю даних, що часто виникають у складних інформаційних системах. Розвиток відкритих даних та громадської участі. Залучення громадськості до процесу інвентаризації та відкриття доступу до даних може сприяти підвищенню якості та достовірності інформації. Це може бути досягнуто через розробку платформ для спільної роботи, мапінгових ініціатив та інших форм колективної діяльності. Створення інтегрованих інформаційних систем. Розробка комплексних геоінформаційних систем, які об'єднують різноманітні джерела даних та інструменти аналізу, може сприяти оптимізації робочих процесів та забезпечити широкий доступ до інформації для зацікавлених сторін. Ці напрямки модифікації допоможуть підвищити ефективність методів інвентаризації земель в Україні та забезпечити більш повну, точну та доступну інформацію про земельні ресурси країни [30].

У процесі інвентаризації земель в Україні використані методи, такі як терестричні обстеження, дистанційне зондування, експертні оцінки та геоінформаційні системи (ГІС), дозволили отримати детальну інформацію про земельні ресурси країни. Ці методи дозволили забезпечити точність, об'єктивність та доступність даних, що є важливими факторами для прийняття управлінських рішень та забезпечення сталого використання земель. Можливі модифікації використаних методів можуть включати вдосконалення алгоритмів аналізу даних, застосування штучного інтелекту для автоматизації процесів та розвиток нових методів збору та обробки інформації. Наприклад, використання сучасних методів машинного навчання може сприяти автоматизації процесу інтерпретації геоданих та вдосконаленню якості результатів. Загалом, використані методи є ефективними, але

їхнє постійне вдосконалення та модифікації можуть допомогти підвищити ефективність процесу інвентаризації земель та забезпечити краще використання земельних ресурсів для потреб національного розвитку. Урахування постійних змін у технологіях та вдосконалення методів збору, обробки та аналізу даних є важливим аспектом для ефективності інвентаризації земель в Україні. Потенціал для модифікації методів полягає у поєднанні різноманітних технологій та підходів для отримання більш комплексної та точної інформації. Зокрема, важливо вдосконалювати методи виявлення та класифікації земельних угідь, забезпечуючи високу точність та об'єктивність результатів. Розвиток сучасних технологій обробки зображень та аналізу геопросторових даних дозволить автоматизувати та ускладнити процеси аналізу, забезпечуючи більш детальну та комплексну інформацію. Однак, важливо також ураховувати можливі обмеження та недоліки кожного методу, а також етичні аспекти використання новітніх технологій у зборі та аналізі даних. Наприклад, необхідно враховувати приватність та безпеку персональних даних при використанні сучасних технологій збору та обробки інформації. У цілому, поєднання та постійне вдосконалення різноманітних методів та технологій дозволить покращити ефективність інвентаризації земель в Україні, забезпечуючи більш точну, об'єктивну та доступну інформацію для управлінських рішень та стратегій розвитку

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ЗАПАСУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ (НА ПРИКЛАДІ ОТГ КАЛУСЬКОГО РАЙОНУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

3.1. Оцінка ефективності інвентаризації в ОТГ Калуського району

Оцінка ефективності інвентаризації земель в об'єднаних територіальних громадах (ОТГ), зокрема в Калуському районі Івано-Франківської області, є важливим етапом для з'ясування рівня точності та реалізації позитивних аспектів інвентаризаційних практик. В рамках проведення кваліфікаційної роботи нами було досліджено територіальні об'єкти, які входять в склад Калуської ОТГ для виявлення оцінки інвентаризації земель запасу, для подальшого визначення ефективності використання даних земель. Одним із головних показників для виявлення ефективності інвентаризації земель є рівень точності даних. Оцінка ефективності повинна включати перевірку точності та актуальності даних, зібраних під час інвентаризації. Це можна зробити порівнюючи результати інвентаризації з іншими джерелами інформації, такими як супутникові знімки, кадастрові дані та інші документи. Виходячи з технічної документації та документів отриманих від ТОВ “ЗемЮрКонсалтинг” можна сформулювати точну оцінку використаних земель запасу (Додаток А), а саме що визначені земельні ділянки надійно та достовірно відображаються земельні ресурси в реєстрах та базах даних. Для цього були використані різні методи та підходи, включаючи перевірку даних на місцях, порівняння з іншими джерелами інформації і проведений нами аналіз не виявив суттєвих помилок та відхилень у точності вимірів земельних ділянок.

3.2. Проведення аналізу результатів інвентаризації в ОТГ та виявлення проблем та можливостей.

Проведення аналізу результатів інвентаризації в ОТГ є важливим етапом для виявлення проблем та можливостей управління майном та активами.

Почати потрібно з перегляд отриманих даних, які були зібрані під час інвентаризації. Досліджувана територія знаходиться в Войнилівській селищній раді, за межами населеного пункту с. Перевозець Калуського району Івано-Франківської області. Розмір земельної ділянки становить 6,8436 га. Категорія земель за основним призначенням – землі сільськогосподарського призначення код-100. Цільове призначення – земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянами чи юридичними особами), шифр згідно класифікації видів цільового призначення земель-01.17. Згідно класифікації видів земельних угідь- рілля код 001.01. Межі земельної ділянки визначені безпосереднім обстеженням, що відображено в кадастровому плані. В межах об'єкта наявні обмеження у використанні земель : проходить ЛЕП 10 кВ. площею 0,4220 га, відтак є обмеження щодо використання земельної ділянки (Додаток Б)

Інвентаризація землі проводилася з метою встановлення місця розташування земельної ділянки, її меж, розміру, а також складу, меж та розміру угідь, необхідних для ведення Державного земельного кадастру.

Роботи які були виконанні підчас інвентаризації земель: підготовчі, топографо-геодезичні, із землеустрою, камеральні, складання і оформлення матеріалів технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості). Всі ці роботи проведенні з дотриманням всіх нормативно правових документів та чинного законодавства. Проведення всіх цих ро ідеально описанні в пояснювальній записці технічної інвентаризації, що є ключовим моментом в правильному веденні документації та уникненні помилок, так як можна перевірити які роботи було проведено та як саме.

Провівши первинний аналіз досліджуваної земельної ділянки , нам видно що на ділянці присутні певні обмеження (через наявність ЛЕП), які можуть вплинути в подальшому на можливості використання або націльового призначення цієї земельної ділянки. Так обмеження при наявності ЛЕП, земельна ділянка може перебувати в зоні обмежень щодо будівництва та інших видів використання. Це

може обмежити можливості забудови або розвитку цієї землі. Також присутність ЛЕП впливатиме на безпеку використання земельної ділянки через можливість небезпечних ситуацій та аварій. Крім того, електромагнітні поля, що створюються ЛЕП, можуть мати вплив на екологічну ситуацію на території. Наявність ЛЕП вимагає дотримання специфічних юридичних норм та стандартів, які регулюють використання земельних ділянок у зоні електропередачі. Це може включати необхідність отримання дозволів та ліцензій для певних видів діяльності на земельній ділянці.

Незважаючи на обмеження, можливо розглянути альтернативні варіанти використання земельної ділянки, такі як створення парків, зон відпочинку або аграрного використання, якщо це допускається за відповідними нормами та стандартами безпеки. Це все нам показує, що наявність ЛЕП поруч з земельною ділянкою може вносити певні обмеження та ризики, але також відкривати нові можливості для її використання, якщо врахувати всі аспекти безпеки, екології та юридичних норм.

3.3. Розробка та впровадження рекомендацій

На основі проведеного аналізу результатів інвентаризації, Войнилівській селищній раді, за межами населеного пункту с. Перевозець Калуського району Івано-Франківської області, виявлення проблем та можливостей управління майном та активами можна розробити наступні рекомендації:

1. Створення стратегії використання земельної ділянки: Необхідно розробити стратегію, яка враховуватиме обмеження, пов'язані з наявністю ЛЕП, та потенційні можливості для розвитку. Зокрема, розглянути можливість використання ділянки для створення парків, зон відпочинку або аграрного використання з дотриманням відповідних стандартів безпеки.

2. План заходів з безпеки та екології: Розробити план заходів з мінімізації можливих ризиків, пов'язаних з наявністю ЛЕП, зокрема, забезпечити дотримання

всіх юридичних норм та стандартів щодо безпеки та екології на території земельної ділянки.

3. Консультації з громадськістю та зацікавленими сторонами: Провести зустрічі з місцевими жителями, владними органами та іншими зацікавленими сторонами для обговорення запропонованих варіантів використання земельної ділянки та отримання їхньої підтримки.

4. Фінансове планування: Визначити джерела фінансування для реалізації запланованих заходів, включаючи можливість залучення додаткових коштів через гранти або інвестиції.

5. Проведення моніторингу та оцінка результатів: Встановити систему моніторингу, яка дозволить відстежувати виконання запланованих заходів та оцінювати їхню ефективність. При потребі коригувати стратегію відповідно до отриманих результатів.

6. Інформаційна кампанія: Провести інформаційну кампанію для поширення інформації про запропоновані рішення та залучення громадськості до процесу прийняття рішень.

Отримані рекомендації спрямовані на створення комплексного плану дій з управління земельною ділянкою, що враховує як потенційні ризики, так і можливості, що випливають з результатів проведеного аналізу. Врахування цих факторів дозволить максимально ефективно використовувати ресурси та забезпечувати безпеку та стабільність на досліджуваній території. Такий підхід до управління майном і активами допоможе забезпечити стале зростання і розвиток громади, збільшити її конкурентоспроможність та підвищити якість життя мешканців.

3.4. Особливості інвентаризації земель під час військових дій в Україні

У ситуаціях воєнного конфлікту, інвентаризація землі може ускладнитися з ряду причин. Наприклад, певні ділянки можуть бути пошкоджені або захоплені під час бойових дій, що може призвести до втрати відомостей про ці території. Перешкоди також виникають через обмеження на рух та доступ до інформації, а також зростаючу тривогу щодо безпеки та можливі порушення систем землекористування. Одним з ключових викликів під час інвентаризації земель у воєнний період є конфліктність щодо власності та користування земельними ресурсами. Воєнний стан може обмежити доступ до певних територій та інформації, що ускладнює збір актуальних даних про правовий статус земель. Крім того, ризик втрати документації про власність на землю через бойові дії або евакуацію населення може призвести до незаконного використання земель або неправомірного передавання права власності. Однак воєнний період може відкрити можливості для вирішення давніх конфліктів щодо землекористування та стати стимулом для здійснення земельної реформи або розгляду питань, які були ігноровані раніше. Незважаючи на це, для успішної інвентаризації земель в умовах війни критично важливо дотримуватися прозорих та точних процедур, залучати всіх зацікавлених сторін, включаючи місцеві громади та громадські організації, і зберігати високий пріоритет цього процесу в умовах загального воєнного напруження.

В розрізі питання, які суттєві зміни відбулись у проведенні інвентаризації земель ОТГ Калуського району, військові дії на території України не вплинули на порядок проведення. Даний висновок було зроблено на основі 2 ключових факторів:

1. Територія ОТГ не знаходиться в зоні або в близькій зоні бойових дій. Так як територіально Івано-Франківська область знаходиться в Західній частині України і відстань до бойових дій або найближчої зони ураження складає понад 500 км.

2. Виходячи з матеріалів інвентаризації, з якими у мене була можливість ознайомитись під час проходження виробничої практики і в подальшому кваліфікаційної роботи, можна зробити висновок що точність виміру знаходиться на високому рівні і бойові дії не впливали на процес інвентаризації земель

Під час проведення повномасштабної війни на території України Кабінетом Міністрів України було внесено поправку у порядок проведення інвентаризації земель. Згідно з поправкою №316 від 22 березня 2024 року передбачено, що роботи з інвентаризації земель, державної інвентаризації земель та земельних ділянок, серед іншого, включають складення електронного документа. Також визначено, що за результатами проведення інвентаризації земель, державної інвентаризації земель і земельних ділянок виконавцями розробляється технічна документація відповідно до статті 57 Закону «Про землеустрій» та електронний документ відповідно до Порядку ведення Державного земельного кадастру. Дана поправка слугує важливим ідентифікатором у впровадженні більшої діджиталізації в процес інвентаризації земель України.

3.5. Загальні висновки щодо стану інвентаризації в ОТГ Калуського району та практичні рекомендації для поліпшення ситуації

На основі проведеного дослідження можна зробити деякі висновки щодо ефективності інвентаризації земель в об'єднаних територіальних громадах, зокрема в Калуському районі Івано-Франківської області. Оцінка точності даних є важливим критерієм, який дозволяє зрозуміти, наскільки достовірно відображені земельні ресурси в реєстрах та базах даних. У процесі дослідження було використано різні методи та підходи, включаючи перевірку даних на місцях та порівняння з іншими джерелами інформації, такими як супутникові знімки та кадастрові дані. Результати аналізу не показали суттєвих відхилень у точності вимірів земельних ділянок, що свідчить про достатню надійність та актуальність даних, зібраних під час

інвентаризації. Отже, можна зробити висновок, що інвентаризація земель в ОТГ Калуського району виявилася ефективною з точки зору збору та оновлення інформації про земельні ресурси. Дані, отримані в ході інвентаризації, відображають реальний стан справ у сфері земельних відносин та можуть бути використані для подальшого управління та планування розвитку території.

Проведення аналізу результатів інвентаризації земель в об'єднаних територіальних громадах є ключовим етапом для виявлення проблем та можливостей управління майном та активами. Почати процес слід з перегляду отриманих даних, які були зібрані під час інвентаризації. Інвентаризація землі проводилася з метою встановлення місця розташування, меж, розміру та складу угідь для ведення Державного земельного кадастру. Для досягнення цієї мети було проведено ряд робіт, включаючи підготовчі, топографо-геодезичні, із землеустрою, камеральні, складання та оформлення матеріалів технічної документації з землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі, а також встановлення меж земельної ділянки в натурі. Після первинного аналізу з'ясовано, що на ділянці існують обмеження у використанні через наявність ЛЕП площею 0,4220 га. Ці обмеження можуть вплинути на подальше використання або призначення ділянки. Наприклад, через наявність ЛЕП можуть бути обмежені можливості будівництва або іншого використання землі. Однак можливо розглянути альтернативні варіанти використання, такі як створення парків, зон відпочинку або аграрного використання, якщо це допускається за відповідними нормами та стандартами безпеки. Отже, наявність ЛЕП поруч з ділянкою може вносити певні обмеження та ризики, але також відкривати нові можливості для її використання, якщо врахувати всі аспекти безпеки, екології та юридичних норм.

Розроблені рекомендації мають стратегічне значення для подальшого управління земельною ділянкою. Вони охоплюють такі ключові аспекти, як стратегічне планування використання землі, безпека та екологія, співпраця з громадськістю, фінансове забезпечення, моніторинг і оцінка результатів, а також інформаційна кампанія. Ці рекомендації спрямовані на створення збалансованого та

стабільного плану управління, який враховує інтереси різних зацікавлених сторін та забезпечує ефективне використання ресурсів. Врахування цих аспектів допоможе забезпечити стаке зростання та розвиток громади, покращити її життєвий рівень та сприяти сталому економічному і соціальному розвитку.

ВИСНОВКИ

Інвентаризація земель запасу у складі об'єднаних територіальних громад є важливим етапом управління майном та активами. На прикладі ОТГ Калуського району Івано-Франківської області видно, що цей процес передбачає визначення місця розташування, меж, розміру та угідь земельних ділянок. Проведення інвентаризації вимагає здійснення різних видів робіт, включаючи підготовчі, топографо-геодезичні, землеустрійні та камеральні. Ключовим аспектом є дотримання всіх нормативно-правових вимог та законодавства. У ході виконання кваліфікаційної роботи на тему Особливості інвентаризації земель запасу об'єднаної територіальної громади (на прикладі ОТГ Калуського району Івано-Франківської області) нами були поставлені та виконані наступні завдання:

- На основі історичних справок про етапи формування розвитку процесу інвентаризації земель в Україні можна зробити висновок, що процес інвентаризації зазнав вагомих змін з кожним етапом. Ці етапи поділені на історичні періоди, в яких Україна знаходилась під владою або протекторатом різних країн. І головним фактором впливу слугувала саме законодавча база тієї країни, доки Україна стала незалежною і самостійно формувала порядок проведення робіт.
- На основі проведеного аналізу міжнародного досвіду можна зробити висновки щодо відмінностей процесу інвентаризації в інших країнах: Відмінність у організаційних аспектах. У більшості країн Європи інвентаризація земель проводиться централізованими державними органами або спеціалізованими агентствами, в той час в Україні цей процес може бути організований за допомогою місцевих органів влади або за участі приватних компаній. Також для Західних країн характерне частіше використання сучасних технологій такі як геоінформаційні системи (ГІС), аерознімання та супутникові знімки. Це головні особливості які необхідно імплементувати у процес інвентаризації земель в Україні.

- Після аналізу законодавчої правової системи України, були зроблені висновки що Законодавство має значний вплив на проведення інвентаризації земель в Україні через регулювання процедур, вимог та стандартів, які повинні бути дотримані під час цього процесу. Також досліджено які відбулись зміни у порядку проведення процесу інвентаризації земель під час військових дій на території території України. Основною зміною було передбачено, що роботи з інвентаризації земель, державної інвентаризації земель та земельних ділянок, серед іншого, включають складення електронного документа.

- Під час кваліфікаційної роботи було дослідження існуючі методологічні підходи які використовуються під час проведення інвентаризації земель. Визначено що найбільш ефективним методом у процесі інвентаризації в контексті ОТГ це дотримання всіх етапів, а саме: геодезичне обстеження, кадастрове дослідження, залучення громадськості, використання сучасних технологій, моніторинг та аудит. При виконанні всіх основних пунктів на виході отримуємо комплексний, точний і інформативний підхід до проведення інвентаризації.

- Після проходження виробничої практики та написання кваліфікаційної роботи можна дати перелік підходів які були використані, а саме перевірка даних на місцях, порівняння з іншими джерелами інформації. Виходячи з проведеного нами аналіз не виявив суттєвих помилок та відхилень у точності вимірів земельних ділянок. Незважаючи на обмеження досліджуваної території, а саме проходження (ЛЕП), маємо рекомендації щоб використання земель, розглянути альтернативні варіанти використання земельної ділянки, такі як створення парків, рекреаційних зон або направити землі під аграрне використання.

- Аналізуючи існуючі інвентаризаційні процеси в Калуської ОТГ, можна зробити висновки щодо покращення інвентаризації землі: розробити стратегії використання земельної ділянки, провести консультації з фінансовим планування та цільовим призначенням територій, а також дотримуватись моніторингу та аудиту впроваджень для покращення процесу інвентаризації.

- Було дослідження основні технологічні інновації, які впроваджуються для покращення процесу інвентаризації в Україні. Нами було сформовано рекомендації на основі матеріалів технологічних підходів інших країн у проведення інвентаризації, а саме: геоінформаційні системи (ГІС), аерознімання та супутникові знімки. Також підвищення рівня кваліфікації спеціалістів і матеріально технічної бази прямо пропорційно впливає на підвищення точності та якості проведення процесу інвентаризації

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

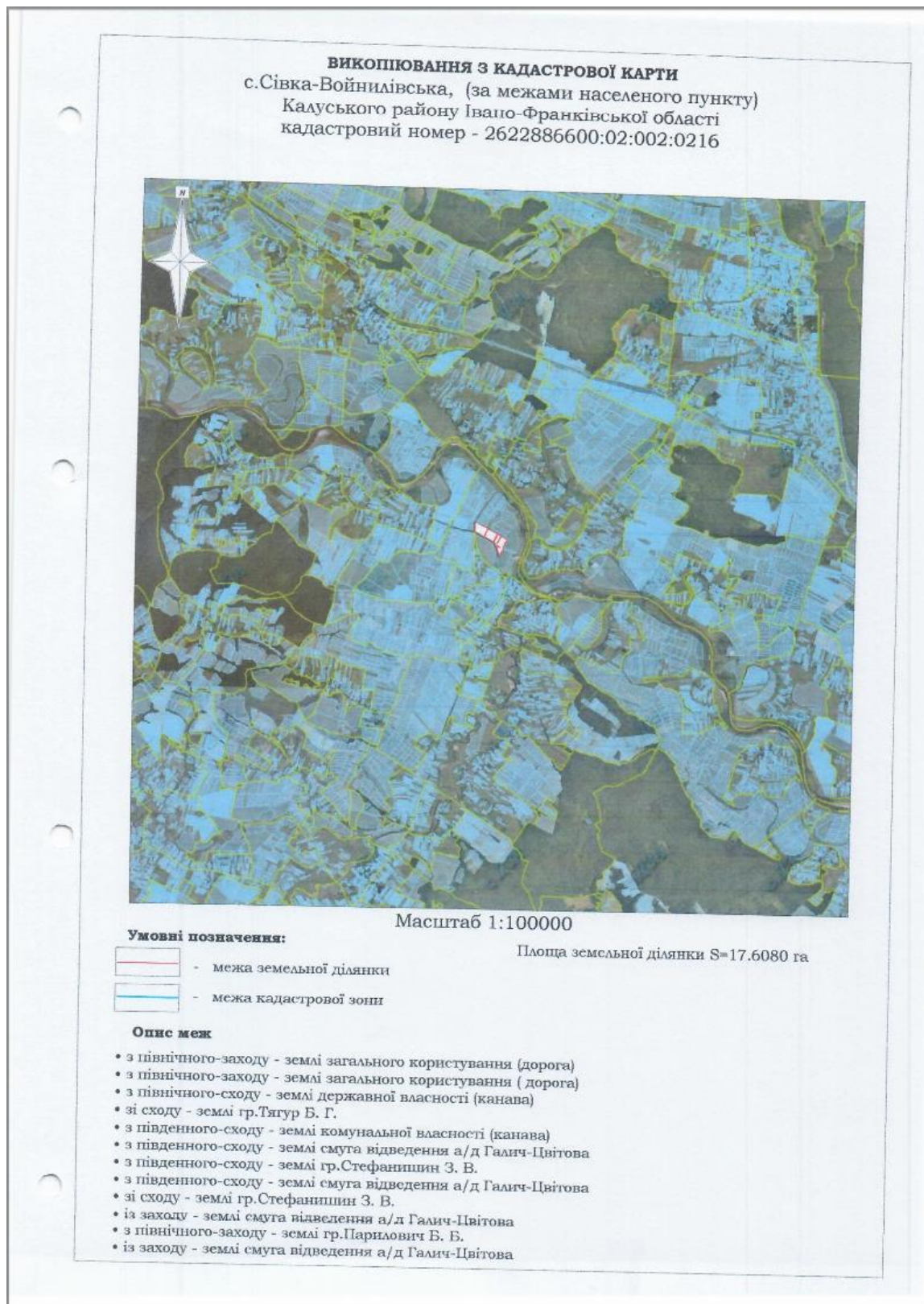
1. Андрусів, В. (2018). Особливості інвентаризації земельних ресурсів в ОТГ. Івано-Франківський вісник, (2), 45-53.
2. Бабич, О. (2019). Методологія проведення інвентаризації земель в Україні. Журнал державного управління, (4), 78-89.
3. Волкова, Н. (2020). Роль інвентаризації земель у формуванні територіальних громад. Вісник геодезії та картографії, (1), 112-125.
4. Гончарук, М. (2017). Правові аспекти інвентаризації земель в Україні. Правова думка, (3), 24-35.
5. Денисенко, С. (2019). Організація та проведення інвентаризації земель в ОТГ. Сучасні проблеми аграрного сектору, 56-67.
6. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III. Відомості Верховної Ради України, 2001, № 40-44, ст. 186.
7. Іванченко, П. (2018). Вплив інвентаризації земель на розвиток ОТГ. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, (2), 101-115.
8. Концепція розвитку ОТГ на період до 2025 року: Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 12.04.2017 р. № 228.
9. Ліньков, В. (2019). Методи та прийоми інвентаризації земельних ресурсів. Геодезія і землеустрій, 30-42.
10. Мельничук, Т. (2018). Формування бази даних інвентаризації земель в ОТГ. Геодезія, картографія і аерофотознімання, 17-28.
11. Національна стратегія розвитку регіонів України на період до 2020 року: Затверджена Указом Президента України від 12.06.2014 р. № 367.
12. Орловський, С. (2017). Інвентаризація земель в ОТГ: проблеми та перспективи. Вісник аграрної науки, (1), 76-87.
13. Петренко, І. (2019). Організація та методика інвентаризації земель в ОТГ. Аграрна наука та освіта, 45-56.

14. Регіональний розвиток: теорія і практика: Збірник наукових праць. (2018). Київ: Видавництво "Наука".
15. Скрипник, О. (2020). Організація робіт з інвентаризації земель в ОТГ. Сучасні проблеми землеустрою та кадастру, 89-101.
16. Татарчук, Л. (2018). Аналіз результатів інвентаризації земель в ОТГ: методи та підходи. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, (4), 78-89.
17. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейськими співтовариствами та їхніми державами-членами, з іншої сторони: Ухвалена рішенням Європейського парламенту від 16 вересня 2014 року.
18. Федеральний закон Російської Федерації від 25.10.2001 р. № 122-ФЗ "Про реєстрацію прав на нерухоме майно і суміжних з ним прав" (із змінами та доповненнями).
19. Харламов, В. (2019). Оцінка результатів інвентаризації земель в ОТГ. Економічний аналіз, (3), 112-125.
20. Чорній, А. (2018). Система ведення Державного земельного кадастру в Україні. Журнал державного регулювання, (2), 56-67.
21. Шаповал, Г. (2017). Вплив інвентаризації земель на податкову базу ОТГ. Податки та фінанси, 34-45.
22. Alegre, S., & Cancino, J. (2016). Land inventory and land use planning at local scale: the case of Santiago de Chile metropolitan area. Land Use Policy, 51, 84-93.
23. De Stefano, L., Guaitoli, C., & Merolle, L. (2015). Inventory, classification and valorisation of public land in Rome: An instrument for the municipal property management. Land Use Policy, 49, 455-466.
24. Elbanna, A. (2017). Land Governance in Dubai: A Case Study. Journal of Management and Sustainability, 7(2), 45-55.
25. Kairo, J. G., Bosire, J., & Ochola, W. (2016). Land inventory and mapping of urban agriculture: An examination of spatial and temporal dynamics in Kibera informal settlement, Nairobi. Land Use Policy, 54, 89-101.

26. Luseno, W. K., McPeak, J. G., & Barrett, C. B. (2014). Climate risk management in Africa: Learning from practice. *Natural Resources Forum*, 38(1), 23-38.
27. Molnar, Z. (2018). The case for land inventory: A review of global evidence. *Land Use Policy*, 70, 224-232.
28. Pandey, V. C., & Pandey, S. D. (2016). *Reforestation and landscape restoration in a changing world: a critical analysis of concepts, practices and policies*. Springer.
29. Rosol, M., Spitz, A., & Addink, E. A. (2018). The land administration domain model: A basis for modelling rights, restrictions and responsibilities. *Land Use Policy*, 76, 735-748.
30. Shi, Y., Hong, X., & Liu, Y. (2019). A semantic Web-based approach for improved land use classification and monitoring. *Environmental Modelling & Software*, 112, 96-107.

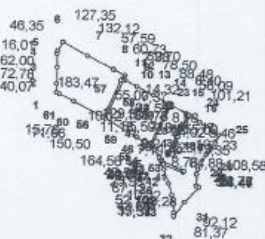
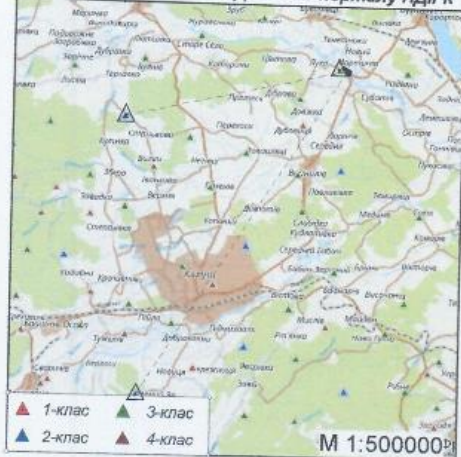
ДОДАТКИ

Додаток А. Кадастрова карта с.Сівка-Войнидівська Калуської ОТГ

Додаток Б

Викопіювання із схеми ДГМ веб-порталу НДІГК

Дані щодо прив'язки поворотних точок меж земельної ділянки до геодезичних пунктів ДГМ України

Пункт ДГМ	Поворот ні точки	dN(м)	dE(м)	Довжина лінії(м)	Обрах. точність (м)	X	Y
Бучина	1	29501.36	17957.94	34537.20	0.043	5452845.508	284389.596
Бучина	2	29541.43	17958.71	34571.83	0.044	5452885.573	284390.365
Бучина	3	29614.20	17959.56	34634.47	0.046	5452958.348	284391.219
Бучина	4	29676.17	17957.64	34686.48	0.044	5453020.314	284389.293
Бучина	5	29691.97	17960.21	34701.33	0.043	5453036.118	284391.865
Бучина	6	29731.82	17983.89	34747.68	0.047	5453075.967	284415.545
Бучина	7	29671.38	18095.98	34754.21	0.042	5453015.529	284527.636
Бучина	8	29612.43	18214.22	34765.69	0.047	5452956.573	284645.873
Бучина	9	29585.91	18265.34	34769.94	0.042	5452930.060	284696.996
Бучина	10	29572.17	18261.31	34756.13	0.043	5452916.316	284692.968
Бучина	11	29565.82	18266.14	34753.27	0.045	5452909.967	284697.795
Бучина	12	29537.98	18320.12	34758.01	0.043	5452882.130	284751.773
Бучина	13	29501.54	18394.35	34766.26	0.045	5452845.684	284826.005
Бучина	14	29465.63	18464.16	34772.81	0.042	5452809.778	284895.815
Бучина	15	29424.87	18542.69	34780.08	0.047	5452769.017	284974.343
Бучина	16	29420.48	18549.85	34780.18	0.046	5452764.622	284981.502
Бучина	17	29412.86	18546.16	34771.77	0.046	5452757.002	284977.819
Бучина	18	29321.28	18500.73	34670.08	0.046	5452665.426	284932.384
Бучина	19	29245.59	18462.33	34585.57	0.047	5452589.733	284893.981
Бучина	20	29242.16	18469.75	34586.64	0.045	5452586.311	284901.406
Бучина	21	29318.42	18508.61	34671.87	0.045	5452662.565	284940.267
Бучина	22	29409.08	18554.45	34773.00	0.043	5452753.224	284986.108
Бучина	23	29415.64	18557.82	34780.34	0.045	5452759.784	284989.474
Бучина	24	29386.18	18605.55	34780.94	0.042	5452730.323	285037.207
Бучина	25	29333.01	18691.67	34782.23	0.045	5452677.152	285123.320

Схема прив'язки до геодезичних пунктів Державної геодезичної мережі

Замовник: Войнилівська селищна рада ОТГ, Івано-Франківська область, Калуський район, с.Сівека-Войнилівська (за межами населеного пункту).

Цільовий інженерний проєкт надання особистою селянського господарства

Директор	Кисіль В.В.	Масштаб	Лист	Листів
Виконав	Теплушин Б.В.	1 : 25000	1	5
Перевірив	Нараєвський І.Д.	ТОВ "ЗемІорКонсалтинг" 2021 р.		

Додаток В

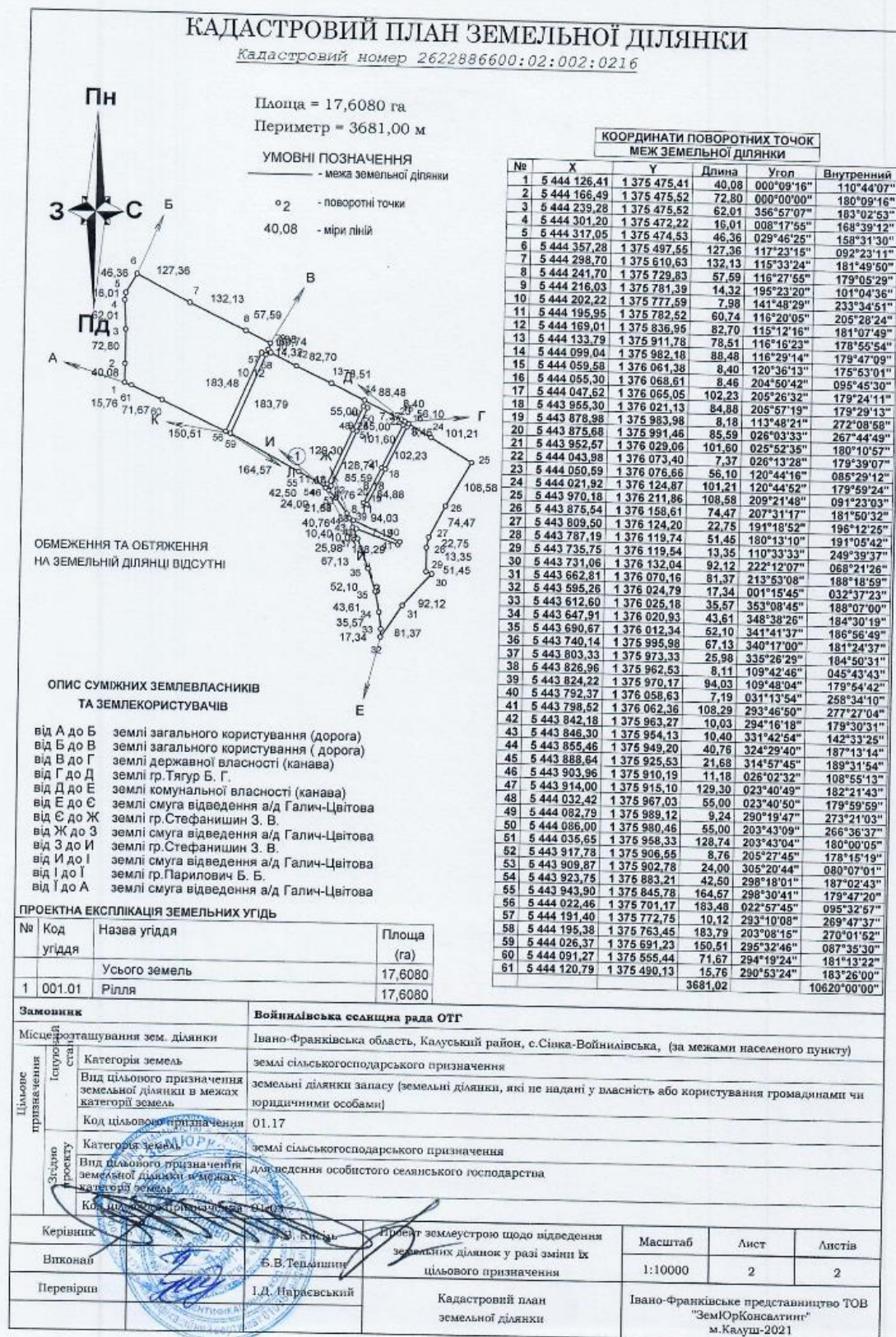
ВІДОМІСТЬ вирахування площі земельної ділянки

Землекористувач:

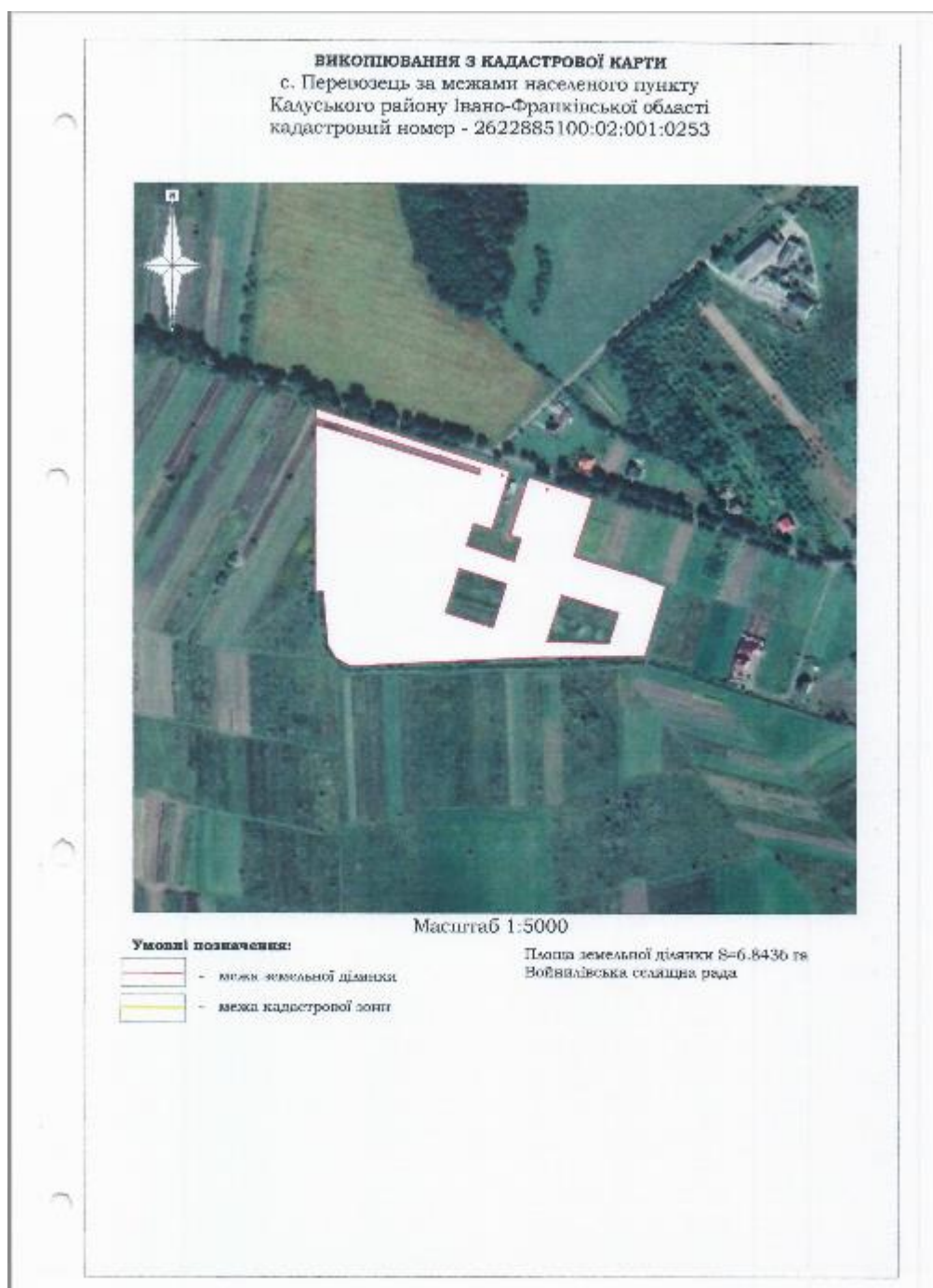
Войнилівська селищна рада ОТГ

Адреса земельної ділянки: Івано-Франківська область, Калуський район, с.Сівка-Войнилівська, (за межами населеного пункту)

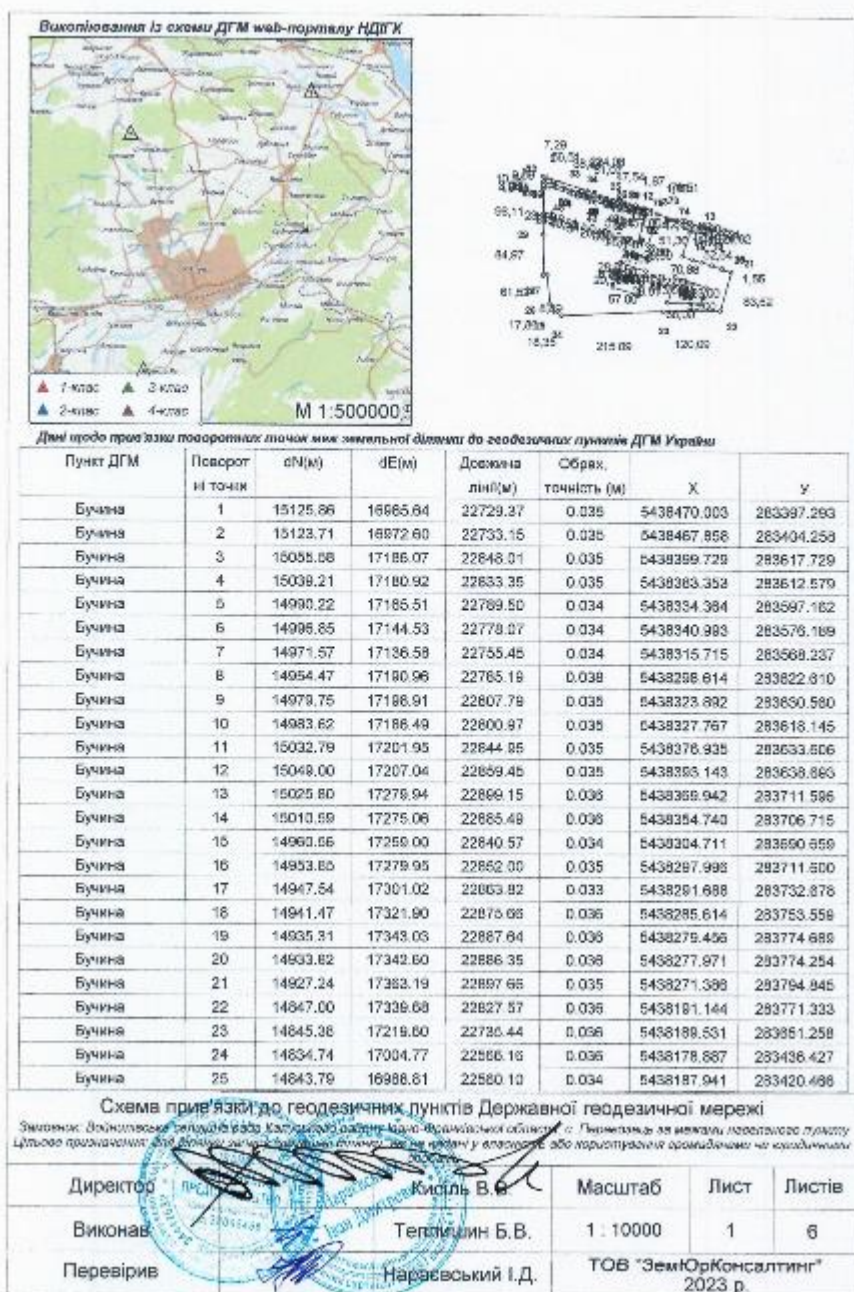
№	Координати		Різниці		Добутки	
	X	Y	X(k-1) - X(k+1)	Y(k+1) - Y(k-1)	X * (Y(k+1) - Y(k-1))	Y * (X(k+1) - X(k-1))
1	5444126,412	1375475,408	40,075	0,108	587965,652496	55122176,9756
2	5444166,487	1375475,516	112,871	0,108	587969,980596	155251296,966436
3	5444239,283	1375475,516	134,715	-3,297	-17949656,916051	185297184,13794
4	5444301,202	1375472,219	77,763	-0,986	-5368080,985172	106960846,166097
5	5444317,046	1375474,53	56,082	25,331	137909995,092226	77139362,59146
6	5444357,284	1375497,55	-18,346	136,101	740982470,709684	-25234878,0523
7	5444298,7	1375610,631	-115,585	232,282	1264612590,6334	-158999954,784135
8	5444241,699	1375729,832	-82,668	170,759	929653268,279541	-113728833,751776
9	5444216,032	1375781,39	-39,477	47,757	259999425,040224	-54311721,93303
10	5444202,222	1375777,589	-20,078	1,13	6151948,51086	-27622862,431942
11	5444195,954	1375782,52	-33,212	59,365	323194692,80921	-45692489,05424
12	5444169,01	1375836,954	-62,163	129,263	703729618,73963	-85526152,571502
13	5444133,791	1375911,783	-69,97	145,226	790629773,931766	-96272547,45651
14	5444099,04	1375982,18	-74,214	149,592	814393663,59168	-102117141,50652
15	5444059,577	1376061,375	-43,74	86,426	470508293,001802	-60188924,5425
16	5444055,3	1376068,606	-11,957	3,675	20006903,2275	-16453652,321942
17	5444047,62	1376065,05	-100	-47,476	-258461604,80712	-137606505
18	5443955,3	1376021,13	-168,64	-81,07	-441341456,171	-232052203,3632
19	5443878,98	1375983,98	-79,62	-29,67	-161519889,3366	-109555844,4876
20	5443875,68	1375991,46	73,59	45,08	245409915,6544	101259211,5414
21	5443952,57	1376029,06	168,3	81,94	446077473,5858	231585690,798
22	5444043,98	1376073,4	98,024	47,598	259125605,36004	134888218,9616
23	5444050,594	1376076,658	-22,057	51,473	280221616,224962	-30352122,845506
24	5444021,923	1376124,873	-80,417	135,2	736031763,9896	-110663833,912041
25	5443970,177	1376211,858	-146,38	33,741	183684997,742157	-201449891,77404
26	5443875,543	1376158,614	-160,679	-87,656	-477188354,597208	-221119789,938906
27	5443809,498	1376124,202	-88,351	-38,875	-211628094,23475	-121581949,370902
28	5443787,192	1376119,739	-73,752	-4,66	-25368048,31472	-101491582,990728
29	5443735,746	1376119,542	-56,135	12,305	66985168,35453	-77248470,49017
30	5443731,057	1376132,044	-72,932	-49,381	-268816883,325717	-100364062,233008
31	5443662,814	1376070,161	-135,793	-107,25	-583832836,8015	-186860695,372673
32	5443595,264	1376024,794	-50,216	-44,985	-244880132,95104	-69098461,055504
33	5443612,598	1376025,176	52,65	-3,863	-21028675,466074	72447725,5164
34	5443647,914	1376020,931	78,069	-12,834	-69863777,328276	107424578,062239
35	5443690,667	1376012,342	92,221	-24,955	-135847300,594985	126897234,191582
36	5443740,135	1375995,976	112,661	-39,013	-212376633,886755	155021082,652136
37	5443803,328	1375973,329	86,823	-33,445	-182068002,30496	119466132,343767
38	5443826,958	1375962,531	20,894	-3,162	-17213380,841196	28749361,122714
39	5443824,222	1375970,167	-34,588	96,103	523167839,206866	-47592056,136196
40	5443792,37	1376058,634	-25,704	92,195	501890437,55215	-35370211,128336
41	5443798,518	1376062,362	49,813	-95,365	-519147845,66907	68545794,438306
42	5443842,183	1375963,269	47,786	-108,232	-589197927,150456	65751780,772434
43	5443846,304	1375954,13	13,279	-14,067	-76578585,958368	18271294,89227
44	5443855,462	1375949,202	42,338	-28,6	-155694266,2132	58254937,314276
45	5443888,642	1375925,53	48,499	-39,011	-212371539,813062	66731012,27947
46	5443903,961	1375910,191	25,361	-10,432	-56790806,121152	34894458,353951

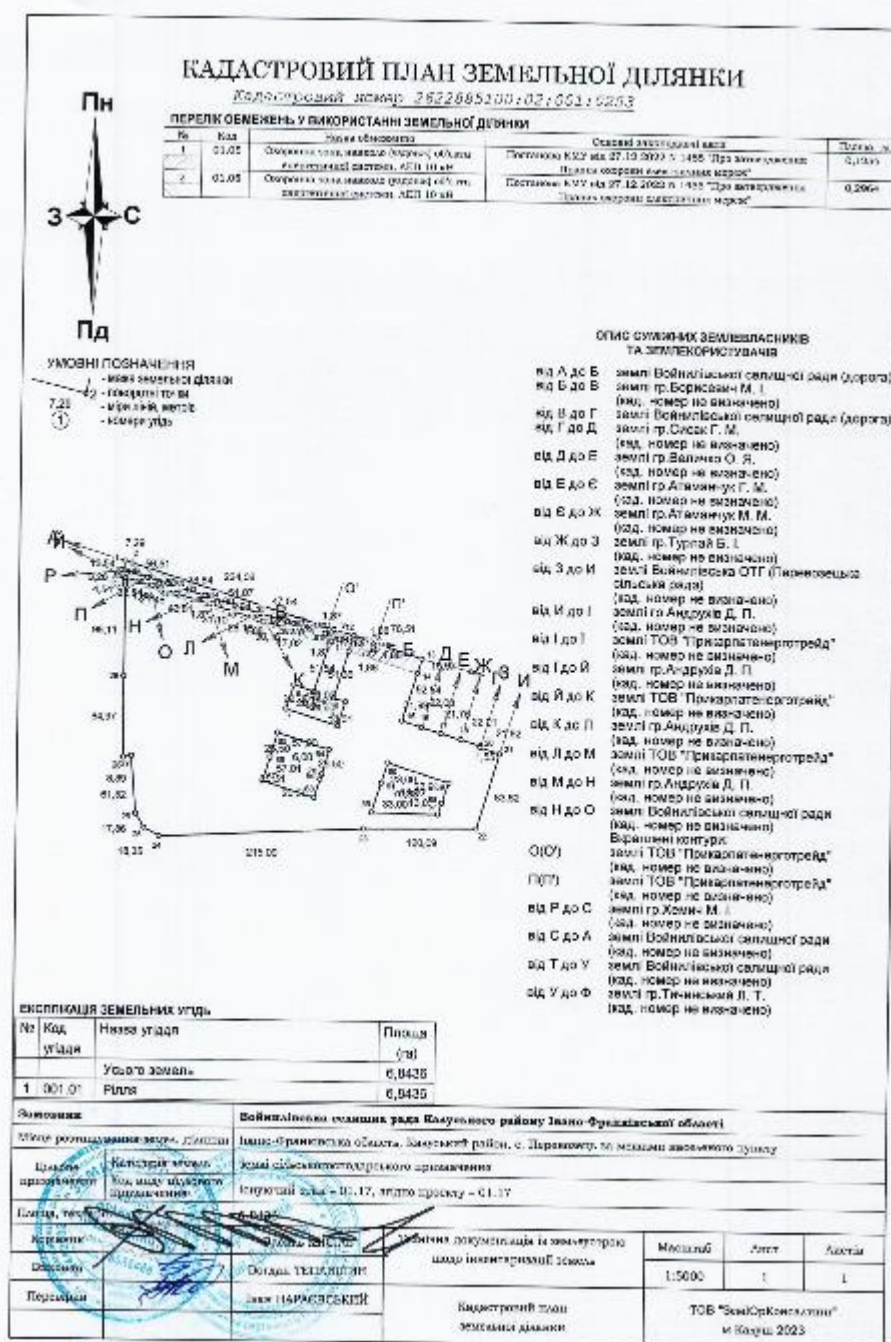

Додаток Д

Додаток Е

Додаток Ж

Викопіювання із схеми ДГМ web-порталу НДІГК

Дані щодо прив'язки поворотних точок меж земельної ділянки до геодезичних пунктів ДГМ України

Пункт ДГМ	Поворотні точки	dN(м)	dE(м)	Довжина лінії(м)	Обрах. точність (м)	X	Y
Бучина	1	29501.36	17957.94	34537.20	0.043	5452845.508	284389.596
Бучина	2	29541.43	17958.71	34571.83	0.044	5452885.573	284390.365
Бучина	3	29614.20	17959.56	34634.47	0.046	5452958.348	284391.219
Бучина	4	29676.17	17957.64	34686.48	0.044	5453020.314	284389.293
Бучина	5	29691.97	17960.21	34701.33	0.043	5453036.118	284391.865
Бучина	6	29731.82	17983.89	34747.68	0.047	5453075.967	284415.545
Бучина	7	29671.38	18095.98	34754.21	0.042	5453015.529	284527.636
Бучина	8	29612.43	18214.22	34765.69	0.047	5452956.573	284645.873
Бучина	9	29585.91	18265.34	34769.94	0.042	5452930.060	284696.996
Бучина	10	29572.17	18261.31	34756.13	0.043	5452916.316	284692.968
Бучина	11	29565.82	18266.14	34753.27	0.045	5452909.967	284697.795
Бучина	12	29537.98	18320.12	34758.01	0.043	5452862.130	284751.773
Бучина	13	29501.54	18394.35	34766.26	0.045	5452845.684	284826.005
Бучина	14	29465.63	18464.16	34772.81	0.042	5452809.778	284895.815
Бучина	15	29424.87	18542.69	34780.08	0.047	5452769.017	284974.343
Бучина	16	29420.48	18549.85	34780.18	0.046	5452764.622	284981.502
Бучина	17	29412.86	18546.16	34771.77	0.046	5452757.002	284977.819
Бучина	18	29321.28	18500.73	34670.08	0.046	5452665.426	284932.384
Бучина	19	29245.59	18462.33	34585.57	0.047	5452589.733	284893.981
Бучина	20	29242.16	18469.75	34586.64	0.045	5452586.311	284901.406
Бучина	21	29318.42	18508.61	34671.87	0.045	5452662.565	284940.267
Бучина	22	29409.08	18554.45	34773.00	0.043	5452753.224	284986.108
Бучина	23	29415.64	18557.82	34780.34	0.045	5452759.784	284989.474
Бучина	24	29386.18	18605.55	34780.94	0.042	5452730.323	285037.207
Бучина	25	29333.01	18691.67	34782.23	0.045	5452677.152	285123.320

Схема прив'язки до геодезичних пунктів Державної геодезичної мережі

Замовник: Воїнилеська селищна рада ОТГ, Івано-Франківська область Калуський район с.Сієка-Воїнилеська (за межами населеного пункту)
Ціль: прив'язання для ведення особистого селянського господарства

Директор	Кисіль В.В.	Масштаб	Лист	Листів
Виконав	Теплишин Б.В.	1 : 25000	1	5
Перевірив	Нараєвський І.Д.	ТОВ "ЗемЮрКонсалтинг" 2021 р.		

Додаток 3

